

Załącznik

do uchwały Nr XXXIV/268/21

Rady Gminy Oleśnicy

z dnia 23 września 2021 r.

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021 -2030

Oleśnica, Wrocław

Czerwiec 2021

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Podsumowanie diagnozy.....	3
3. Wyzwania rozwoju Gminy Oleśnica	17
4. Wizja oraz cele rozwoju Gminy Oleśnica.....	22
5. Priorytety oraz kierunki działań rozwoju Gminy Oleśnica.....	27
6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.....	39
6.1. Założenia struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w kontekście ustaleń Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-230.....	39
6.2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Oleśnica	43
7. System zarządzania strategią	51
7.1. Zasady wdrażania i monitoringu	51
7.2. Ramy finansowe i źródła finansowania	52
7.3. Wytyczne dla sporządzania dokumentów wykonawczych.....	53
7.4. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	54
8. Spójność strategii rozwoju gminy ze strategią rozwoju województwa.....	62
9. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	65
10. Spis map, rysunków, tabel i wykresów.....	67

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 jest dokumentem strategicznym Gminy, wyznaczającym kierunki działań, które sukcesywnie powinny być wdrażane. Jest dokumentem komplementarnym do Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, tj. stanowi uzupełnienie i rozwinięcie założeń rozwojowych regionu w wymiarze lokalnym. Spójność planowania na poziomie regionalnym i lokalnym jest kluczowa dla powodzenia realizacji zamierzeń rozwojowych w gminie Oleśnica.

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 jest dokumentem wyjściowym dla szeregu polityk rozwojowych poziomu lokalnego, w tym związanych z planowaniem przestrzennym, zagadnieniami społecznymi, promocją gminy, rewitalizacją.

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 jest dokumentem, który powinien być realizowany ponad podziałami politycznymi, angażując wszelkie możliwe zasoby i środki. Ukierunkowany jest na podnoszenie jakości życia mieszkańców, powinien być co do zasady wdrażany bez względu na kadencyjność władz samorządowych. Bazuje bowiem na szczegółowej diagnozie społeczno-gospodarczej i uwzględnia uwarunkowania przestrzenne rozwoju gminy. Model rozwoju gminy opiera się na faktach oraz zdiagnozowanych potrzebach mieszkańców.

Ustalenia zawarte w Strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze Gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Wokół jej ustaleń koncentrować się będą działania zmierzające do zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańcom Gminy oraz tworzenia sprzyjających warunków dla dalszego rozwoju.

W ramach prac nad Strategią przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe, które wniosły istotny wkład w definiowanie kierunków rozwoju gminy. Strategię opracowano z uwzględnieniem zasad zgodności programowej z podstawowymi dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi.

Pracę nad tworzeniem części strategicznej rozpoczęto od sformułowania wizji i misji rozwoju. Następnie zostały określone cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań. W kolejnych rozdziałach przedstawiono rekomendacje wdrażania Strategii – zawierające najważniejsze wnioski dotyczące budowy systemu wdrażania.

2. Podsumowanie diagnozy

Sfera społeczna

Gmina Oleśnica, według stanu na 31.12.2019 roku (dane Głównego Urzędu Statystycznego), liczyła 13 854 mieszkańców. **W 2019 roku zamieszkiwało gminę o 10,13% więcej osób niż w 2012 roku.** W porównaniu z 2012 rokiem, w 2019 roku wzrosła liczba dzieci w wieku 0-2 lata o 15,69%, dzieci w wieku 7-12 lat o 16,44% i w wieku 13-15 lat o 6,59%. Wzrosła liczba osób w wieku 35-44 lata o 31,12%, w wieku 45-54 o 12,83% jak też osób w wieku 55-64 lat o 8,25%, 65 lat i więcej o 45,51% (największy wzrost).

Nowi mieszkańcy przybywający w celach mieszkaniowych na teren gminy Oleśnica to przede wszystkim mieszkańcy miast. Dane dotyczące migracji, tj. zameldowań i wymeldowań, pozwalają stwierdzić, iż w okresie od 2012 do 2019 roku do gminy Oleśnica więcej osób przyjeżdżało niż wyjeżdżało. Średniorocznie było to 141 osób.

W 2019 roku udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy wynosił 19,4%, tj. więcej niż w skali kraju (18,1%), województwa (17,1%) i powiatu (18,6%). Na tle analizowanych jednostek gmina Oleśnica charakteryzowała się zdecydowanie wyższym poziomem wskaźnika urodzeń żywych na 1000 ludności. **W perspektywie do 2030 roku stabilny powinien być potencjał reprodukcyjny.** Widoczne jest to w liczbie ludności wieku 20-39 (nieznaczny spadek z 4,2 do około 3,8 tys. osób). Prognoza demograficzna wskazuje, że zwiększy się liczba osób w wieku produkcyjnym (z 9,0 do około 9,7 tys. osób). Oznacza to, że poziom dochodów gminy (z podatku PIT od osób pracujących) powinien być stabilny lub powinien charakteryzować się dalszym wzrostem, przy założeniu wzrostu wynagrodzeń. W przedziale wieku 5-14, a więc istotnego z punktu widzenia edukacji przedszkolnej i podstawowej prognozuje się dalszy, choć umiarkowany wzrost liczby osób, z około 1500 do 1750 osób.

W gminie Oleśnica widoczne jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. W okresie od 2012 do 2019 roku odnotowano znaczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60/65 lat) – liczba ludności w tej kategorii wiekowej zwiększyła się z 1 554 do 2 227 osób, co oznacza wzrost o 43,31%.

W perspektywie kolejnej dekady powojenny wyż demograficzny przejdzie do kategorii wiekowej pow. 70 roku życia, wyżej przełomu lat 70-80-tych XX wieku przejdzie do kategorii wieku w przedziale 45-54 lat. W perspektywie 2030 roku zwiększy się liczba osób w wieku 70+ z około 1 tys. do około 1,7 tys. osób i 80+ z 350 do około 500 osób.

W analizowanym okresie od 2012 do 2019 w gminie Oleśnica liczba budynków mieszkalnych w gminie zwiększyła się o 29,9%, mieszkań o 20,7%, a izb o 25,4%. Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań wzrosła w latach 2012-2019 o 30,1%. W 2019 roku na 1000 mieszkańców gminy Oleśnica przypadało 323,2 mieszkań, tj. o 9,6% mieszkania więcej niż w 2012 roku. Rokrocznie zwiększała się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę.

Gmina Oleśnica charakteryzowała się niższym od średniej dla grupy porównawczej¹ wskaźnikiem liczby zamieszkałych lokali komunalnych na 1000 mieszkańców, co wskazuje na gorszą na tle

¹ Nt. Grupę porównawczą stanowiły gminy wiejskie w otoczenia funkcjonalnego Wrocławia

średniej dostępność do tej kategorii mieszkań w gminie. W gminie Oleśnica na tle grupy porównawczej wyraźnie wyższy był odsetek zadłużonych lokali komunalnych, w 2018 roku wynosił 92,6% przy średniej w grupie porównawczej wynoszącej 30,3%.

Starzenie się społeczeństwa wpływa na zmianę struktury problemów społecznych. W gminie Oleśnica wzrastała ilość osób samotnych, z niepełnosprawnościami i starszych, natomiast rodziny z dziećmi stanowiły niewielki odsetek korzystających z pomocy finansowej lub niefinansowej. Zmieniał się charakter udzielanych świadczeń, zwiększała się rola pracy socjalnej, wymagającej znacznie większego zaangażowania i nakładu pracy. Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy (dane za 2019 rok) można wnioskować, iż występujące w Gminie Oleśnica problemy najczęściej związane były z długotrwałą chorobą (120 rodziny), ubóstwem (105 rodzin), niepełnosprawnością

(105 rodzin), bezrobociem (70 rodzin), co znajduje odzwierciedlenie w ilości osób/rodzin korzystających z różnych form pomocy. W gminie Oleśnica w przeliczeniu na mieszkańca przypadła większa kwota dotacji na zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej w porównaniu do średniej w grupie porównawczej. W 2018 roku wartość tego wskaźnika w gminie Oleśnica wynosiła 300 zł, średnia w grupie porównawczej wynosiła 277 zł.

Rosnąca liczba osób w wieku senioralnym przekładać się będzie na rosnące potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej. Mieszkańcy gminy uczestniczący w badaniu podkreślali, iż głównym problemem w zakresie jakości życia jest dostęp do opieki zdrowotnej. Na terenie gminy Oleśnica funkcjonują dwa publiczne zakłady opieki zdrowotnej: Wiejski Ośrodek Zdrowia w Ligocie Polskiej oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia w Boguszytach. Są to jednostki wchodzące w skład Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, który jest jednostką budżetową gminy miejskiej Oleśnica. Na terenie miasta Oleśnica znajduje się również szpital ogólny wchodzący w skład Powiatowego Zespołu Szpitali. Szpital w Oleśnicy świadczy opiekę zdrowotną na sześciu oddziałach: pediatrycznym, chorób wewnętrznych, ginekologiczno-położniczym, neonatologicznym, anestezjologii i intensywnej opieki medycznej oraz chirurgicznym.

Korzystna sytuacja gospodarcza kraju i regionu wpłynęła na ograniczenie skali negatywnych zjawisk społecznych w gminie Oleśnica. W liczbie gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2019 widoczna była tendencja malejąca. Ogółem liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie w 2019 roku była o 35,4% niższa niż w 2012 roku. W 2019 roku udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności gminy ogółem wynosił 2,5%, tj. mniej niż w skali kraju (4,6%), województwa (3,3%), powiatu oleśnickiego (2,6%). Wskaźnik ten w gminie Oleśnica w analizowanym okresie pomiędzy 2012 a 2019 rokiem zmniejszył się o 64,3%.

W 2019 roku w rejestrze osób bezrobotnych w gminie Oleśnica wg danych GUS pozostawało 186 mieszkańców. **W porównaniu do 2012 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie zmniejszyła się o 490 osób, tj. aż o 72,49%.** W całym analizowanym okresie widoczny był stały trend spadkowy. Na tle grupy porównawczej gmina Oleśnica charakteryzowała się mniejszymi wartościami wskaźników bezrobocia ogółem, a także bezrobocia wśród osób młodych do 25 roku życia i długotrwałego bezrobocia.

Zadanie gminnej instytucji kultury realizuje Gminny Ośrodek Kultury Oleśnica z siedzibą w Boguszytach i 24 świetlice w 24 miejscowościach gminy. W 2019 r. zorganizowano i uczestniczono w

ponad 174 wydarzeniach kulturalnych, artystycznych i sportowo – rekreacyjnych. Przy Gminnym Ośrodku Kultury Oleśnica w 2019 r. funkcjonowało: 17 amatorskich zespołów artystycznych śpiewających dorosłych oraz 1 grupa dziecięca, Klub Seniora przy Izbie Pamięci Gminy Oleśnica. Grupy te zrzeszały ok. 250 członków. **Liczba uczestników imprez w gminie Oleśnica, pomimo wahań, była zasadniczo stabilna. W okresie od 2012 do 2019 nie spadała poniżej poziomu 20 tys. uczestników skali roku.**

W grudniu 2019 r. w gminie Oleśnica funkcjonowała 1 biblioteka publiczna i 9 punktów bibliotecznych. Budynek biblioteki nie jest dostosowany architektonicznie do potrzeb osób niepełnosprawnych. **Mieszkańcy w badaniu ankietowym wskazywali na deficyt rozwiniętej infrastruktury sprzyjającej aktywności osób starszych.** Gmina Oleśnica nie posiada gminnego programu rewitalizacji oraz programu opieki nad zabytkami.

Wg danych GUS w porównaniu do 2012 roku liczba klubów sportowych i sekcji w gminie Oleśnica wzrosła (odpowiednio o 3 i 4 podmioty). Natomiast kadre klubów sportowych w 2018 roku tworzyło 9 trenerów (o 6 więcej niż w 2012 roku), 10 instruktorów sportowych (o 7 więcej niż w 2012 roku) i 5 innych osób prowadzących zajęcia sportowe (o 2 więcej niż w 2012 roku). Wg danych GUS kluby sportowe gminy Oleśnica liczyły w 2018 roku 400 członków i 387 ćwiczących. **W obu przypadkach liczby te znacznie zwiększyły się w okresie 2012-2018: liczba członków wzrosła o 51,52%, a liczba ćwiczących o 66,81%.** Analiza porównawcza wskazuje, że gmina Oleśnica jest przestrzenią o większej aktywności sportowej mieszkańców w porównaniu do średniej dla grupy porównawczej. W 2018 roku na 1000 mieszkańców gminy członkami klubów sportowych było 29,6 osób, a w grupie porównawczej średnia wynosiła 24,9 osoby. Wydatki na kulturę fizyczną, sport i rekreację przypadające

na 1 mieszkańca w gminie Oleśnica charakteryzowały się wzrostem.

W gminie Oleśnica w 2019 r. funkcjonowało 6 szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa w Ligocie Polskiej, Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Sokołowicach, Szkoła Podstawowa Gminy Oleśnica w Oleśnicy, Szkoła Podstawowa im. Unicef w Ligocie Małej, Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Smolnej, Szkoła Podstawowa we Wszechświętem. **W perspektywie 2030 roku liczba uczniów szkół podstawowych powinna być stabilna.**

Wg danych GUS gmina Oleśnica cechowała się niższymi spośród analizowanych jednostek wartościami wskaźnika dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat. W 2018 roku na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat do gminnych przedszkoli, punktów przedszkolnych i oddziałów przedszkolnych uczęszczało 427 dzieci. Analiza porównawcza gminy Oleśnica z podobnymi jednostkami samorządowymi z terenu otoczenia funkcjonalnego Wrocławia wskazuje na dużo niższy odsetek dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczających do przedszkoli zlokalizowanych na terenie gminy. W gminie Oleśnica w 2018 roku odsetek ten wynosił 15,1%, przy średniej w grupie porównawczej wynoszącej 72,5%.

Analiza porównawcza gminy Oleśnica z podobnymi gminami z otoczenia Wrocławia wskazuje m. in. na wyższy poziom przestępstw popełnianych przeciwko mieniu. W 2018 roku na 10 tys. mieszkańców gminy Oleśnica stwierdzono 80 takich przestępstw, przy średniej w grupie porównawczej wynoszącej 72 przestępstwa. Niekorzystnie dla gminy Oleśnica kształtowały się wskaźniki odnoszące się do przestępstw drogowych. W 2018 roku na 10 tys. mieszkańców w gminie odnotowano 25,1 takich przestępstw, przy średniej dla grupy porównawczej wynoszącej 18,6.

W gminie Oleśnica działa pięć jednostek OSP znajdują się w następujących miejscowościach: Ligota Mała, Ligota Polska, Smolna, Sokołowice i Wszechświęte. Dwie jednostki tj. Ligota Mała i Ligota Polska są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Między 2012 a 2019 rokiem wartość wskaźnika fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. ludności w gminie wzrosła o 76%. Na tle gmin z grupy porównawczej gmina Oleśnica wyróżniała się pozytywnie pod względem liczby organizacji pozarządowych, dynamiki ich powstawania

w ostatnich latach oraz poziomu wsparcia finansowego organizacji pozarządowych z budżetu gminy.

Sfera gospodarcza

Wg danych GUS 2019 roku na terenie gminy Oleśnica działalność prowadziło 1 522 podmioty gospodarki narodowej. **Liczba podmiotów w gminie na przestrzeni lat 2012-2019 systematycznie rosła. Ogółem w 2019 roku liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie okazała się o 38,11% wyższa niż w 2012 roku.** Zdecydowaną większość działalności gospodarczych na obszarze gminy Oleśnica stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na tle grupy porównawczej, czyli wybranych gmin wiejskich z otoczenia Wrocławia, gmina Oleśnica wyróżniała się pozytywnie dynamiką wybranych wskaźników opisujących aktywność gospodarczą, jednocześnie gminy położone bliżej Wrocławia posiadały wyższe wartości wskaźników aktywności gospodarczej.

Pandemia COVID-19 jest szczególną sytuacją w historii Świata, kraju i miasta. Sytuacja związana z pandemią jest zupełnie nowym doświadczeniem, zarówno dla mieszkańców, przedsiębiorców, sfery publicznej i dla wielu aspektów funkcjonowania kraju. Brak dostatecznej wiedzy medycznej nt. tej choroby oznacza dużą niepewność w projektowaniu pomysłu na rozwój gminy. Wciąż nie są bowiem znane skutki długoterminowe, zarówno dla zdrowia mieszkańców, ale też sfery finansów publicznych.

Aby pomóc w naprawieniu szkód gospodarczych i społecznych, jakie wyrządziła pandemia koronawirusa, Komisja Europejska, Parlament Europejski oraz szefowie państw i rządów UE zatwierdzili **Plan Odbudowy dla Europy**. Ma on pomóc w wyjściu z kryzysu oraz zapewnić podstawy dla bardziej nowoczesnej i zrównoważonej Europy. Długoterminowy budżet UE w połączeniu z NextGenerationEU, tymczasowym instrumentem pobudzającym ożywienie gospodarki, to największy pakiet środków, jaki został dotychczas sfinansowany z unijnego budżetu. Łączna kwota 1,8 bln euro pomoże odbudować gospodarkę Europy po kryzysie wywołanym COVID-19.²

Politykę rozwoju lokalnego Gminy Oleśnica cechuje duża niepewność w zakresie prowadzenia polityki fiskalnej samorządów, wynikająca ze zmieniających się regulacji prawnych. W przypadku wydatków z budżetu gminy Oleśnica w 2019 r. największy był udział wydatków klasyfikowanych w dziale 855 rodzina (20,4 mln zł, tj. 29,4% ogółu wydatków gminy w tym roku) oraz 801 oświata i wychowanie (ok. 18,3 mln zł, tj. 26,3 % wydatków). Znaczącą kategorię wydatków gminy stanowiły wydatki w dziale 750, administracja publiczna (7,6 mln zł, 11 %), w dziale 900, gospodarka komunalna i ochrona środowiska (ok. 5,9 mln zł, tj. 8,5%), w dziale rolnictwo i łowiectwo (4,6 mln zł; tj. 6,6%) oraz w dziale 600 transport i łączność (3,66 mln zł, tj. 5,3% wydatków gminy).

Do kategorii najważniejszych własnych źródeł dochodów Gminy Oleśnica należy zaliczyć dochody pochodzące z PIT i podatek od nieruchomości. Wymienione źródła dochodów charakteryzowały się istotnym udziałem w dochodach ogółem, a w przypadku dochodów z PIT także istotnym wzrostem

² Źródło:

w latach od 2012 do 2019 roku. W tym miejscu warto zaznaczyć, iż w odniesieniu do dochodów pochodzących z PIT rezerwy wzrostu związane są z poziomem aktywności ekonomicznej mieszkańców oraz poziomem wynagrodzeń.

Sfera przestrzenna

Gmina Oleśnica położona jest w obrębie aglomeracji wrocławskiej, znajduje się w obszarze oddziaływania Wrocławia – dużego ośrodka ekonomicznego, uniwersyteckiego oraz kulturalnego. Mieszkańcy gminy korzystają z oferty pobliskiej Oleśnicy – siedziby Starostwa Powiatowego oraz innych instytucji publicznych i usług prywatnych, które zaspokajają ich potrzeby edukacyjne, kulturalne, rozrywkowe i konsumpcyjne. Miasto Oleśnica jest lokalnym rynkiem pracy dla mieszkańców gminy.

Gmina Oleśnica cechuje się niską gęstością zaludnienia. W 2019 roku na 1 km² powierzchni gminy przypadało 57 osób. Gmina Oleśnica jest gminą wiejską, zasięgiem swym obejmującą 28 wsi (29 sołectw). Największymi sołectwami, pod względem liczby ludności są: Poniatowice – 1007 osób, Bystre – 912 osób i Sokołowice – 909 osób.

Gmina jest dobrze skomunikowana z pozostałymi miejscowościami regionu i kraju oraz posiada bardzo dobre połączenie ze stolicą regionu – Wrocławiem. Stan dróg gminnych i wewnętrznych oceniany jest jako dobry. Głównym powodem degradacji dróg gminnych jest zaorywanie poboczy i rowów przydrożnych. Gmina dba o poprawę bezpieczeństwa na drogach i wygodę ruchu, poprzez budowę nowych odcinków oświetlenia dróg. Trwa rozbudowa oświetlenia. Na terenie gminy funkcjonuje Komunikacja Autobusowa Gminy Oleśnica (KAGO) łącząca wszystkie miejscowości gminy z Oleśnicą. Centrum przesiadkowe znajduje się w Oleśnicy przy dworcu autobusowym.

Na terenie gminy słabo rozwinięty jest system dróg i ścieżek rowerowych. Wskaźnik ścieżek rowerowych na 10 tys. km² dla gminy Oleśnica w roku 2019 wynosił 4,1km, osiągając wartość niższą na tle analizowanych jednostek, tj. kraju (496,9km), województwa (507,6 km), powiatu (337,4 km). W 2019 roku w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców gmina dysponowała ścieżkami rowerowymi o długości zaledwie 0,07 km, osiągając najniższy poziom w porównaniu do kraju (4,05 km), województwa (3,49 km) i powiatu (3,3 km). Na problem dostępności do infrastruktury rowerowej uwagę zwracali mieszkańcy uczestniczący w badaniu ankietowym.

Gminę Oleśnica cechuje brak większych konfliktów przestrzennych i środowiskowych oraz dobry stan środowiska. Stopień lesistości gminy wg GUS na 2019 r. wynosi 22,7,0%. Występują jednak takie obrębby, gdzie udział lasów i zadrzewień stanowi ponad 50% ich powierzchni. Na obszarze gminy Oleśnica występują formy ochrony przyrody.

Obszary ryzyka powodziowego związane są południową częścią gminy. **Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się w większości lasy i tereny rolnicze położone w obrębach Krzeczyn i Ligota Mała.** Tereny zabudowane, poza nielicznymi wyjątkami, są usytuowane poza ww. obszarem, poziom ryzyka powodziowego w gminie nie jest wysoki. Na krótkim odcinku wzdłuż południowej granicy administracyjnej gminy przepływa rzeka Widawa. Dla tego terenu, wzdłuż rzeki Widawy, na podstawie opracowanych map zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego (zgodnie z ustawą Prawo wodne, Dz. U. 2021 poz. 624), określono szczególne zagrożenie powodziowe.

Do problemów środowiskowych należy wymienić kwestie zaśmiecania środowiska, co potwierdzają mieszkańcy uczestniczący w badaniu.

Gminę charakteryzują dobre warunki do prowadzenia produkcji roślinnej i zwierzęcej, gruntów bardzo dobrych i dobrych najwięcej jest w obrębach bezpośrednio przylegających do miasta Oleśnica.

Europejski Zielony Ład to nasz plan działania na rzecz zrównoważonej gospodarki UE. Można to osiągnąć poprzez przekształcenie wyzwań związanych z klimatem i środowiskiem w nowe możliwości we wszystkich obszarach polityki, a także zadbanie o to, by transformacja była sprawiedliwa i sprzyjała włączeniu społecznemu.³

Tylko co dwudzieste mieszkanie w gminie Oleśnica w 2018 roku miało dostęp do gazu sieciowego (6,3%). Była to wartość wyraźnie niższa na tle grupy porównawczej (40,8%). Ogółem w 2018 roku z gazu sieciowego korzystało 1 573 mieszkańców gminy. W porównaniu do 2012 roku liczba ludności korzystającej z tego medium zwiększyła się w całej gminie tylko nieznacznie, tj. o 1,22%. W 2019 roku dostęp do gazu sieciowego miało zaledwie 10,5% mieszkańców gminy Oleśnica.

W gminie widoczna jest dekapitalizacja i deficyty w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej. W planach inwestycyjnych gminy jest modernizacja SUW Krzeczyn. W 2019 roku złożono wniosek w ramach programu „Program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020”. Celem projektu jest kompleksowy remont Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Krzeczyn. Dodatkowo planowana jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Smolna, Smardzów. Na przestrzeni lat 2012-2019 dostęp do kanalizacji w gminie nieznacznie się poprawił. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej zwiększyła się ogółem o 2,6%, a liczba przyłączy wzrosła o 35,82%. Jednocześnie w latach 2012-2019 liczba ludności korzystającej w gminie z sieci kanalizacyjnej wzrosła z 3 289 do 4 429 osób, tj. o 29,13%.

W 2019 r. kontynuowane były prace przygotowawcze dotyczące „Budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Ligota Wielka”. Wg danych GUS w 2019 roku z oczyszczalni ścieków korzystało 2 692 mieszkańców gminy Oleśnica (o 55,34 % więcej niż w 2012 r.).

Wg danych Urzędu Komunikacji Elektronicznej (OKE) dostęp do szerokopasmowego Internetu w gminie Oleśnica nie był powszechny. **Do końca 2020 roku 21% lokalizacji miało dostęp do sieci szerokopasmowego Internetu.**

Gmina Oleśnica rozwija się i ściśle współpracuje z gminami najbliższego otoczenia, w ramach: Stowarzyszenie LGD Dobra Widawa oraz Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”.

W skład LGD Dobra Widawa wchodzi 10 gmin: Długołęka, Czernica – powiat wrocławski, Dziadowa Kłoda, Dobroszyce, Oleśnica, Bierutów, Syców, Międzybórz – powiat oleśnicki, Wilków – powiat namysłowski, Jelcz-Laskowice – powiat oławski. Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, mobilizowanie mieszkańców do wzięcia aktywnego udziału w ich rozwoju, upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach, rozwój różnorodnych form turystyki, działanie na rzecz edukacji ekologicznej, ochrony środowiska i zasobów przyrody oraz wzrost świadomości dziedzictwa kulturowego tego obszaru.

Partnerstwo Dolna Baryczy położone jest na terenie dwóch województw, tj. województwa dolnośląskiego oraz wielkopolskiego. Ma na celu działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i rybackich Doliny Baryczy w oparciu o wykorzystanie walorów przyrodniczo - kulturowych, szczególnie obszaru „Natura 2000”.

Syntezę zjawisk i czynników rozwojowych, w tym problemów, barier oraz potencjałów gminy i szans rozwojowych ujęto w postaci klasycznej analizy SWOT.

Analiza SWOT obejmuje analizę:

- Mocnych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych (endogenicznych), czyli elementów rzeczywistości mających pozytywny charakter z punktu widzenia jego przyszłego rozwoju,
- Słabych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych o negatywnym charakterze,
- Szans, tj. uwarunkowań zewnętrznych (egzogenicznych) o charakterze pozytywnym. Jako szanse uwzględnione zostały te zagadnienia, których źródła leżą poza obszarem gminy Oleśnica lub poza zakresem kompetencji władz publicznych działających na jej obszarze,
- Zagrożeń, tj. uwarunkowań zewnętrznych mających negatywny wpływ na rozwój gminy Oleśnica, których źródła leżą poza obszarem gminy lub poza zakresem kompetencji władz publicznych działających na jej obszarze.

Tabela 1. Czynniki rozwojowe SWOT gminy Oleśnica

Mocne strony	Słabe strony
1. Rosnąca liczba mieszkańców.	1. Zjawisko starzenia się społeczeństwa gminy.
2. Korzystna struktura wiekowa ludności w gminy w kontekście przeszłej polityki rozwoju.	2. Występujący deficyt dostępności do lokali komunalnych i socjalnych.
3. Poprawiający się jakościowo i zwiększający ilościowych potencjał zasobów mieszkaniowych.	3. Zmiana charakteru problemów społecznych.
4. Poprawiająca się sytuacja materialna mieszkańców gminy.	4. Problemy związane z dostępnością oferty kulturalnej i rekreacyjnej gminy.
5. Duża aktywność kulturalna instytucji i mieszkańców gminy.	5. Słabo wykorzystany potencjał związany z dziedzictwem kulturowym.
6. Rozwijająca się oferta w zakresie sportu.	6. Deficyty w zakresie dostępności do opieki żłobkowej.
7. Dobra dostępność i poziom edukacji podstawowej.	7. Problemy związane z bezpieczeństwem publicznym.
8. Dobrze rozwinięty i funkcjonalny system zapewniający bezpieczeństwo publiczne.	8. Duże rozproszenie struktury osadniczej gminy.
9. Rosnący poziom aktywności społecznej.	9. Niski stopień rozwoju sieci gazowej.
10. Rosnąca aktywność gospodarcza.	10. Słabo rozwinięty system ścieżek rowerowych.
11. Brak większych konfliktów przestrzennych i środowiskowych oraz dobry stan środowiska.	11. Bardzo duża degradacja dróg przez duże natężenie ruchu spowodowane budowanymi nowymi budynkami oraz wykonywaniem przyłączy wodnych, gazowych, energetycznych oraz sieci światłowodowych.
12. Korzystne warunki do funkcjonowania rolnictwa.	12. Dekapitalizacja i deficyty w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej.
13. Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna gminy, bazująca na Komunikacji Autobusowej Gminy Oleśnica, która dojeżdża do wszystkich gminnych	13. Niski dostęp do szeroko pasmowego Internetu.

miejsowości.	
Szanse	Zagrożenia
1. Migracje nowych mieszkańców na teren gminy, związane z bliskością ośrodków miejskich Oleśnicy i Wrocławia. 2. Rosnący poziom wynagrodzeń, wynikający ze wzrostu gospodarczego kraju, wpływający na wzrost dochodów podatkowych gminy. 3. Realizacja działań strategicznych zakładających osiągnięcie znaczącej redukcji emisji gazów cieplarnianych w perspektywie do roku 2050. 4. Plan odbudowy dla Europy. 5. Atuty lokalizacyjne gminy, wpływające na atrakcyjność osiedleńczą. 6. Współpraca ponadlokalna, ukierunkowana na kompleksowe rozwiązywanie problemów i wykorzystanie atutów rozwojowych w układach funkcjonalnych.	1. Niska dostępność do specjalistycznej opieki zdrowotnej. 2. Sytuacja związana z pandemią COVID-19. 3. Niepewność w zakresie prowadzenie polityki fiskalnej samorządów, wynikająca ze zmieniających się regulacji prawnych.

Źródło: opracowanie własne

Analiza SWOT/TOWS

Najważniejsze ustalenie z analizy SWOT poddano wewnętrznej konfrontacji w postaci analizy SWOT/TOWS.

Analiza SWOT/TOWS służy identyfikacji sytuacji strategicznej gminy Oleśnica i jednocześnie stanowi punkt wyjścia do zdefiniowania wyzwań rozwoju gminy.

Tabela 2. Ćwiartki SWOT/TOWS

	SWOT	TOWS
I ćwiartka	Oddziaływanie mocnych stron na szanse	Oddziaływanie szans na mocne strony
II ćwiartka	Oddziaływanie mocnych stron na zagrożenia	Oddziaływanie szans na słabe strony
III ćwiartka	Oddziaływanie słabych stron na szanse	Oddziaływanie zagrożeń na mocne strony
IV ćwiartka	Oddziaływanie słabych stron na zagrożenia	Oddziaływanie zagrożeń na słabe strony

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3. Główne czynniki powiązań – mocne strony w konfrontacji z szansami i zagrożeniami

Mocne strony	Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę? Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie?	Uzasadnienie
1. Rosnąca liczba mieszkańców oraz korzystna struktura wiekowa ludności.	Szanse: - Rosnący poziom wynagrodzeń, wynikający ze wzrostu gospodarczego kraju, wpływający na wzrost dochodów podatkowych gminy. Zagrożenia: - Niepewność w zakresie prowadzenie polityki fiskalnej samorządów, wynikająca ze zmieniających się regulacji prawnych.	Rosnąca liczba mieszkańców gminy w bezpośredni oraz pośredni sposób wpływa na rozwój ekonomiczny gminy i jej mieszkańców. Nowi mieszkańcy to korzyści podatkowe dla gminy (podatek PIT, od nieruchomości), jak też większy potencjał nabywczy dla lokalnych usług i produktów. W wymiarze finansowym oznacza także korzyści dla utrzymania infrastruktury społecznej, technicznej, prowadzenia gospodarki odpadami, etc., a tym samym pozwala prowadzić efektywniej i z mniejszym ryzykiem politykę rozwoju lokalnego.
2. Duża aktywność kulturalna instytucji i mieszkańców gminy, rozwijająca się oferta w zakresie sportu oraz dobra dostępność i poziom edukacji podstawowej.	Szanse: - Rosnący poziom wynagrodzeń, wynikający ze wzrostu gospodarczego kraju, wpływający na wzrost dochodów podatkowych gminy. - Atuty lokalizacyjne gminy, wpływające na atrakcyjność osiedleńczą.	Wysoki poziom usług publicznych, w tym kultury, sportu, edukacji, może być jedną z przewag konkurencyjnych gminy w odniesieniu do przyciągania nowych mieszkańców.
3. Rosnąca aktywność gospodarcza.	Szanse: - Rosnący poziom wynagrodzeń, wynikający ze wzrostu gospodarczego kraju, wpływający na wzrost dochodów podatkowych gminy. - Plan odbudowy dla Europy. Zagrożenia: - Sytuacja związana z pandemią	Rosnąca aktywność gospodarcza, jak też poziom konkurencyjności lokalnej gospodarki wpływa na wzrost wynagrodzeń mieszkańców, a tym samym na dochody podatkowe gminy. W ten sposób gmina buduje swój potencjał finansowania polityki rozwoju lokalnego, może efektywniej

Mocne strony	Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę? Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie?	Uzasadnienie
	COVID-19.	wykorzystać dostępne narzędzia wsparcia finansowego (dysponując wkładem własnym lub zdolnością prefinansowania inwestycji). Wyższe dochody własne gminy zwiększają jej odporność na zjawiska kryzysowe.
4. Brak większych konfliktów przestrzennych i środowiskowych oraz dobry stan środowiska.	Szanse: - Migracje nowych mieszkańców na teren gminy, związane z bliskością ośrodków miejskich Oleśnicy i Wrocławia. - Atuty lokalizacyjne gminy, wpływające na atrakcyjność osiedleńczą.	Korzystne uwarunkowania przestrzenne to istotny atut w kontekście przyciągania nowych mieszkańców z okolicznych obszarów miejskich.
5. Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna gminy.	Szanse: - Migracje nowych mieszkańców na teren gminy, związane z bliskością ośrodków miejskich Oleśnicy i Wrocławia. - Atuty lokalizacyjne gminy, wpływające na atrakcyjność osiedleńczą.	Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna wzmacnia potencjał konkurencyjny gminy w odniesieniu do nowych mieszkańców. Pozwala również wykorzystać atut sąsiedztwa Oleśnicy i Wrocławia, także w odniesieniu do dostępności miejsc pracy oraz usług wyższego rzędu.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. Główne czynniki powiązań – słabe strony w konfrontacji z szansami i zagrożeniami

Słabe strony	Czy słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania szansy? Czy słaba strona potęguje zagrożenie?	Uzasadnienie
1. Zjawisko starzenia się społeczeństwa gminy oraz zmiana charakteru problemów społecznych.	Szanse: - Rosnący poziom wynagrodzeń, wynikający ze wzrostu gospodarczego kraju, wpływający na wzrost dochodów podatkowych gminy. Zagrożenia: - Niska dostępność do specjalistycznej opieki zdrowotnej. - Sytuacja związana z pandemią	- Zmiana struktury demograficznej hamować będzie w pewnym stopniu szybkość wzrostu dochodów podatkowych gminy. Jest to związane z niższym poziomem rent i emerytur w stosunku do poziom wynagrodzeń związanych z pracą lub prowadzeniem działalności gospodarczej. - Zmiana charakteru problemów społecznych, w których

Słabe strony	Czy słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania szansy? Czy słaba strona potęguje zagrożenie?	Uzasadnienie
	COVID-19. Niepewność w zakresie prowadzenie polityki fiskalnej samorządów, wynikająca ze zmieniających się regulacji prawnych.	dominować będzie choroba, niepełnosprawność, samotność, pogłębiać będzie problem dostępu do opieki zdrowotnej. Będzie również istotnym wyzwaniem dla polityki społecznej Gminy oraz finansowania tego systemu z budżetu państwa.
2. Deficyty w zakresie dostępności do opieki żłobkowej oraz duże rozproszenie struktury osadniczej gminy.	Szanse: Atuty lokalizacyjne gminy, wpływające na atrakcyjność osiedleńczą.	- Deficyty do wybranych usług publicznych mogą w pewnym stopniu wpływać na atrakcyjność oferty osadniczej. - Rozproszenie struktury osadniczej może wpływać na zdolność przyciągania nowych mieszkańców do Gminy, głównie ze względu na ograniczenia funkcjonalne i bariery przestrzenne.
3. Niski stopień rozwoju sieci gazowej.	Szanse: Realizacja działań strategicznych zakładających osiągnięcie znaczącej redukcji emisji gazów cieplarnianych w perspektywie do roku 2050.	Słabo rozwinięta sieć gazowa może stanowić barierę dla rozwoju niskoemisyjnej gospodarki.
4. Dekapitalizacja i deficyty w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej oraz niski dostęp do szeroko pasmowego Internetu.	Szanse: - Migracje nowych mieszkańców na teren gminy, związane z bliskością ośrodków miejskich Oleśnicy i Wrocławia. - Atuty lokalizacyjne gminy, wpływające na atrakcyjność osiedleńczą.	Deficyty w zakresie infrastruktury technicznej, takiej jak sieć wodno-kanalizacyjna, jak też dostęp do Internetu, mogą wpływać na jakość oferty mieszkaniowej gminy.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Główne czynniki powiązań – szanse w konfrontacji z mocnymi i słabymi stronami

Szanse	Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę? Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?	Uzasadnienie
1. Migracje nowych mieszkańców na teren gminy, związane z bliskością	Mocne strony: Korzystna struktura wiekowa ludności w gminy w kontekście przeszłej polityki rozwoju.	Migracje nowych mieszkańców, z których część to osoby w wieku produkcyjnym, z dziećmi, wzmacniają potencjał

Szanse	Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę? Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?	Uzasadnienie
ośrodków miejskich Oleśnicy i Wrocławia.	• Poprawiający się jakościowo i zwiększający ilościowych potencjał zasobów mieszkaniowych. • Duża aktywność kulturalna instytucji i mieszkańców gminy. • Rosnąca aktywność gospodarcza.	demograficzny gminy, także w perspektywie wieloletniej. Nowi mieszkańcy, budując lub kupując nowe mieszkania, inwestują w jakość zasobów mieszkaniowych gminy. • Nowi mieszkańcy zwiększają popyt na lokalne produkty i usługi, w tym na ofertę kulturalną. • Nowi mieszkańcy to także indywidualni przedsiębiorcy, wzmacniający potencjał lokalnej gospodarki.
2. Rosnący poziom wynagrodzeń, wynikający ze wzrostu gospodarczego kraju, wpływający na wzrost dochodów podatkowych gminy.	Mocne strony: • Poprawiający się jakościowo i zwiększający ilościowych potencjał zasobów mieszkaniowych. • Rozwijająca się oferta w zakresie sportu. • Rosnąca aktywność gospodarcza. Słabe strony: • Występujący deficyt dostępności do lokali komunalnych i socjalnych. • Słabo rozwinięty system dróg i ścieżek rowerowych. • Dekapitalizacja i deficyty w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej.	• Korzystna sytuacja gospodarcza, której przejawem jest wzrost wynagrodzeń, a tym samym dochodów podatkowych gminy, wpływa na szereg aspektów funkcjonowania gminy. Mieszkańcy inwestują zarówno w sferę mieszkaniową, jak też generują popyt na lokalne usługi i produkty, np. sport i rekreację, ofertę handlową. • Rosnące dochody podatkowe pozwalają będą na efektywniejsze prowadzenie polityki inwestycyjnej w gminie, w tym zakresie pomocy społecznej, rozwoju sieci dróg i ścieżek rowerowych, czy też realizację inwestycji w infrastrukturę wodno-ściekową.
3. Realizacja działań strategicznych zakładających osiągnięcie znaczącej redukcji emisji gazów cieplarnianych w pespektywie do roku 2050.	Mocne strony: • Brak większych konfliktów przestrzennych i środowiskowych oraz dobry stan środowiska. • Korzystne warunki do funkcjonowania rolnictwa.	• Realizacja polityki ekologicznej, ukierunkowanej na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, budować będzie pozytywny wizerunek gminy ekologicznej. Tym samym wzmocniony zostanie potencjał przestrzenny gminy do przyciągania nowych mieszkańców. • Rolnictwo może być istotnym beneficjentem instrumentów

Szanse	Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę? Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?	Uzasadnienie
		wparcia przewidzianych w polityce ekologicznej i środowiskowej kraju oraz Unii Europejskiej.
4. Plan odbudowy dla Europy.	Szanse: - Rosnąca aktywność gospodarcza. Zagrożenia: - Występujący deficyt dostępności do lokali komunalnych i socjalnych. - Słabo rozwinięty system dróg i ścieżek rowerowych. - Dekapitalizacja i deficyty w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej.	Plan dobudowy dla Europy dotyczy w największym zakresie wymiaru gospodarczego. Pomoże odbudować gospodarkę Europy po kryzysie wywołanym COVID-19. W ten sposób wzmocniony zostanie potencjał lokalnej i regionalnej gospodarki, a tym samym zwiększone zostaną zdolności finansowe gminy do prowadzenia polityki rozwoju (wzrost dochodów podatkowych).
5. Atuty lokalizacyjne gminy, wpływające na atrakcyjność osiedleńczą.	Szanse: - Rosnąca liczba mieszkańców. - Rosnąca aktywność gospodarcza.	Atuty lokalizacyjne związane z bliskością Wrocławia oraz Oleśnicy mają wpływ na rosnącą liczbę mieszkańców wskutek migracji, jak też o rosnącym poziomie aktywności gospodarczej.
6. Współpraca ponadlokalna, ukierunkowana na kompleksowe rozwiązywanie problemów i wykorzystanie atutów rozwojowych w układach funkcjonalnych.	Szanse: - Duża aktywność kulturalna instytucji i mieszkańców gminy. - Rozwijająca się oferta w zakresie sportu. - Rosnący poziom aktywności społecznej. - Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna gminy. Zagrożenia: - Słabo wykorzystany potencjał związany z dziedzictwem kulturowym. - Deficyty w zakresie dostępności do opieki żłobkowej. - Słabo rozwinięty system dróg i ścieżek rowerowych.	- Współpraca ponadlokalna może być narzędziem wspierającym szereg inicjatyw realizowanych na poziomie lokalnym, np. przez instytucje kultury, aktywnych mieszkańców, kluby sportowe. - Współpraca ponadlokalna może być ukierunkowana na rozwiązywanie wspólnych problemów i wykorzystanie istniejących atutów, np. dostępności komunikacyjnej, oferty kultury, opieki i edukacji.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6. Główne czynniki powiązań – zagrożenia w konfrontacji z mocnymi i słabymi stronami

Zagrożenia	Czy zagrożenie niweluje daną mocną stronę? Czy zagrożenie uwypukla słabość?	Wyzwania
1. Niska dostępność do specjalistycznej opieki zdrowotnej.	Słabe strony: - Zjawisko starzenia się społeczeństwa gminy. - Zmiana charakteru problemów społecznych.	Niska dostępność do opieki zdrowotnej korespondować będzie z rosnącą liczbą osób starszych, a tym samym z rosnącym popytem na opiekę zdrowotną.
2. Sytuacja związana z pandemią COVID-19.	Mocne strony: - Rosnący poziom aktywności społecznej. - Rosnąca aktywność gospodarcza. - Poprawiająca się sytuacja materialna mieszkańców gminy. - Duża aktywność kulturalna instytucji i mieszkańców gminy. - Rozwijająca się oferta w zakresie sportu. Słabe strony: - Problemy związane z dostępnością oferty kulturalnej i rekreacyjnej gminy.	Sytuacja związana z pandemią COVID-19 w wielu wymiarach wpływać będzie na sytuację społeczno-gospodarczą. Ograniczać będzie aktywność społeczną, wpływać będzie na poziom konkurencyjności gospodarki, poziom dochodów mieszkańców.
3. Niepewność w zakresie prowadzenia polityki fiskalnej samorządów, wynikająca ze zmieniających się regulacji prawnych.	Słabe strony: - Występujący deficyt dostępności do lokali komunalnych i socjalnych. - Słabo wykorzystany potencjał związany z dziedzictwem kulturowym. - Deficyty w zakresie dostępności do opieki żłobkowej. - Dekapitalizacja i deficyty w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej.	Niepewność w zakresie prowadzenia polityki fiskalnej wpływać będzie na stabilność planów inwestycyjnych gminy, w tym dot. polityki społecznej, kulturalnej oraz na poziom i zakres dużych inwestycji infrastrukturalnych, związanych z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną.

Źródło: opracowanie własne

3. Wyzwania rozwoju Gminy Oleśnica

Ostatnim etapem podsumowania diagnostycznego było sformułowanie wyzwań rozwojowych gminy Oleśnica w perspektywie strategicznej.

Łącznie zdefiniowano jedenaście wyzwań rozwojowych, integrujących najważniejsze czynniki z analizy SWOT oraz ustalenia poczynione w trakcie analizy SWOT/TOWS.

Rysunek 1. Wyzwania rozwoju gminy Oleśnica

Źródło: opracowanie własne

Wyzwanie 1. Zachować różnorodność funkcjonalną gminy.

Oczekiwane efekty: ochrona środowiska, ochrona krajobrazu, podniesienie lub utrzymanie jakości życia mieszkańców, zróżnicowanie i zwiększenie konkurencyjności oferty mieszkaniowej gminy.

- Gmina Oleśnica doświadcza napływu nowych mieszkańców. Jej atuty to bliskość Wrocławia, Oleśnicy, dobre skomunikowanie i walory przestrzenne.
- Rosnąca liczba mieszkańców gminy w bezpośredni oraz pośredni sposób wpływa na rozwój ekonomiczny gminy i jej mieszkańców. Nowi mieszkańcy to korzyści podatkowe dla gminy (podatek PIT, od nieruchomości), jak też większy potencjał nabywczy dla lokalnych usług i produktów. W wymiarze finansowym oznacza także korzyści dla utrzymania infrastruktury społecznej, technicznej, prowadzenia gospodarki odpadami, etc., a tym samym pozwala prowadzić efektywniej i z mniejszym ryzykiem politykę rozwoju lokalnego.
- Napływ nowych mieszkańców jest zjawiskiem pozytywnym, jednocześnie realizowany jest „kosztem” przestrzeni. Tereny mieszkaniowe zajmują powierzchnię gruntów oraz wpływają na zmiany funkcjonalne i krajobrazowe. Oznacza to konieczność moderowania procesów urbanizacyjnych na terenie gminy, w celu zachowania równowagi i zrównoważonego rozwoju przestrzennego, ekologicznego i społecznego gminy. Atuty gminy w wymiarze przestrzennym to m.in. wysoka jakość środowiska, charakter wiejski części gminy, integracja społeczna. Te atuty decydują o jakości życia, jak też mają wpływ na konkurencyjność oferty mieszkaniowej na terenie gminy, w kontrze do obszarów o gęstej zabudowie podmiejskiej okolic Wrocławia.
- Gmina Oleśnica nie posiada planów rewitalizacji oraz ochrony zabytków.

Wyzwanie 2. Przygotować przestrzeń gminy do przyjęcia nowych mieszkańców.

Oczekiwane efekty: napływ nowych mieszkańców, zwiększenie dochodów budżetowych gminy, optymalizacja kosztów rozbudowy i utrzymania infrastruktury technicznej i społecznej, ochrona środowiska, ochrona krajobrazu.

- Konkurencyjność oferty zamieszkania na obszarze gminy kształtują, oprócz bliskości Wrocławia i Oleśnicy oraz dobrego skomunikowania, również dostępne tereny inwestycyjne, wyposażone w stosowną infrastrukturę techniczną i społeczną.
- Deficyty w zakresie infrastruktury technicznej, takiej jak sieć wodno-kanalizacyjna, jak też dostęp do Internetu, mogą wpływać na jakość oferty mieszkaniowej gminy. Deficyty do wybranych usług publicznych mogą również w pewnym stopniu wpływać na atrakcyjność oferty osadniczej.
- Gmina powinna wytyczać tereny inwestycyjne zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, uwzględniając aspekty ekonomiczne, związane z efektywnością rozwoju infrastruktury sieciowej, dostępnością do układu drogowego, przy zachowaniu walorów krajobrazowych i powiązań funkcjonalnych.

Wyzwanie 3. Zrealizować istotny wysiłek inwestycyjny związany z rozwojem infrastruktury kanalizacyjnej.

Oczekiwane efekty: ochrona środowiska, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej na terenie gminy, podniesienie jakości życia mieszkańców.

- Gminę Oleśnica charakteryzuje dekapitalizacja i deficyty w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej. Inwestycje te stanowią wyzwanie ze względu na ich skalę. Rozwiązanie problemu, przy ograniczonej dostępności do zewnętrznego wsparcia, nastąpi w perspektywie wieloletniej.
- Deficyty w zakresie infrastruktury technicznej, takiej jak sieć wodno-kanalizacyjna, jak też dostęp do Internetu, mogą wpływać na jakość oferty mieszkaniowej gminy. Deficyty wybranych usług publicznych mogą również w pewnym stopniu wpływać na atrakcyjność oferty osadniczej. Ograniczają one zdolność Gminy do przyciągania na swój teren inwestycji gospodarczych.

Wyzwanie 4. Zmierzać do poprawy jakości środowiska.

Oczekiwane efekty: ochrona środowiska, podniesienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie konkurencyjności oferty mieszkaniowej gminy.

- Gminę Oleśnica charakteryzuje brak większych konfliktów przestrzennych i środowiskowych oraz dobry stan środowiska. Są to atuty, które decydują o jej atrakcyjności osiedleńczej oraz jakości życia.
- Realizacja polityki ekologicznej, ukierunkowanej na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wzmacniać będzie pozytywny wizerunek gminy ekologicznej. Tym samym wzmocniony zostanie potencjał przestrzenny gminy do przyciągania nowych mieszkańców. Wnosić będzie również wkład w realizację globalnych i krajowych zamierzeń rozwojowych związanych z ograniczeniem emisji CO₂ i przeciwdziałaniem zmianom klimatu.

Wyzwanie 5. Rozwinąć ofertę czasu wolnego.

Oczekiwane efekty: podniesienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie konkurencyjności oferty mieszkaniowej gminy, integracja społeczna mieszkańców.

- Gminę Oleśnica charakteryzuje duża aktywność kulturalna instytucji i mieszkańców gminy, rozwijająca się oferta w zakresie sportu oraz dobra dostępność i poziom edukacji podstawowej.
- Nowi mieszkańcy zwiększają popyt na lokalne produkty i usługi, w tym na ofertę kulturalną.
- Wysoki poziom usług publicznych, w tym kultury, sportu, edukacji, może być jednym z czynników przewag konkurencyjnych gminy w odniesieniu do przyciągania nowych mieszkańców. Gmina powinna nadal inwestować w rozwój oferty czasu wolnego, traktując tę inwestycję jako jedną z najbardziej pożądanych przez mieszkańców (wyniki badania z mieszkańcami) oraz jako istotny atut kształtowania oferty mieszkaniowej.

Wyzwanie 6. Zwiększyć udział mieszkańców w życiu społecznym gminy.

Oczekiwane efekty: integracja społeczna mieszkańców, efektywniejszy system zarządzania realizacją rozwojem lokalnym, przy udziale społeczeństwa gminy, wzrost kapitału społecznego.

- Gminę Oleśnica charakteryzuje rosnący poziom aktywności społecznej. Pandemia COVID-19 w istotnym zakresie ograniczyła kontakty społeczne. Do momentu pandemii gminę charakteryzowała duża aktywność kulturalna instytucji i mieszkańców gminy oraz rozwijająca się oferta w zakresie sportu. Zarówno kultura i sport są ważnym ogniwem integracji społecznej mieszkańców.
- Zaangażowanie społeczne przekłada się na poziom zaufania społecznego do samorządu lokalnego oraz wpływa na włączenie w realizowanie zamierzeń rozwojowych. Lokalne organizacje społeczne mogą być ważnym partnerem w realizacji szeregu działań, w szczególności polityki kulturalnej, sportowej, pomocy społecznej, edukacji, działań na rzecz wybranych grup społecznych, w tym na rzecz środowisk seniorskich.

Wyzwanie 7. Rozwinąć skuteczną i dostosowaną do potrzeb politykę senioralną.

Oczekiwane efekty: podniesienie jakości życia mieszkańców w wieku senioralnym, integracja społeczna mieszkańców, wzrost kapitału społecznego.

- W gminie Oleśnica występuje zjawisko starzenia się społeczeństwa oraz zmiana charakteru problemów społecznych, pomimo względnie korzystnej struktury demograficznej na tle innych jednostek terytorialnych, co związane jest z napływem nowych mieszkańców. Zjawisko starzenia się społeczeństwa ma wymiar ilościowy i związane jest z przejściem do kategorii wieku poprodukcyjnego ludności urodzeń w tzw. powojennym wyżu demograficznym.
- Zmiana charakteru problemów społecznych, w których dominować będzie choroba, niepełnosprawność, samotność, pogłębiać będzie problem dostępu do opieki zdrowotnej. Będzie również istotnym wyzwaniem dla polityki społecznej Gminy oraz finansowania tego systemu z budżetu państwa.

Wyzwanie 8. Rozwinąć brakujące usługi publiczne.

Oczekiwane efekty: podniesienie jakości życia mieszkańców, napływ nowych mieszkańców.

- Wysoki poziom usług publicznych, w tym kultury, sportu, edukacji, może być jednym z czynników przewag konkurencyjnych gminy w odniesieniu do przyciągania nowych mieszkańców, jak też kształtowania jakości życia. W gminie występują deficyty w zakresie dostępności do opieki żłobkowej oraz duże rozproszenie struktury osadniczej. Oznacza to konieczność rozwijania brakujących usług publicznych.

Wyzwanie 9. Poprawić dostęp do Internetu.

Oczekiwane efekty: zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej na terenie gminy, podniesienie jakości życia mieszkańców.

- Deficyty w zakresie dostępu do Internetu, mogą wpływać na jakość oferty mieszkaniowej gminy.
- Dostęp do szeroko pasmowego Internetu jest istotny z punktu widzenia szeregu działalności gospodarczych, tzw. wolnych zawodów, komunikacji i rozrywki oraz edukacji i aktywności społecznej.

Wyzwanie 10. Rozwinąć ofertę komunikacji publicznej.

Oczekiwane efekty: zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej na terenie gminy, podniesienie jakości życia mieszkańców.

- Atuty gminy Oleśnica związane są z bliskością Wrocławia i Oleśnicy. Położenie w obrębie aglomeracji wrocławskiej sprzyja dostępności szeregu usług oraz rynku pracy. Filarem integracji przestrzennej jest dobrze funkcjonująca komunikacja publiczna. Inwestycje regionalne w zakresie rozwoju komunikacji kolejowej sprzyjać będą tej integracji. Poprawi się dostępność ośrodków miejskich Oleśnicy oraz Wrocławia, co jest szczególnie istotne w dobie starzejącego się społeczeństwa. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa dolnośląskiego” zakłada reaktywację połączeń pasażerskich między Oleśnicą a Kępem, co wpłynie na dostępność do sieci kolejowej dla części gminy Oleśnica.

Wyzwanie 11. Wykorzystać atuty lokalizacyjne i przestrzenne do rozwinięcia aktywności gospodarczej na terenie gminy.

Oczekiwane efekty: zwiększenie dochodów budżetowych gminy.

- Atuty lokalizacyjne gminy Oleśnica sprzyjają rozwojowi aktywności gospodarczej. Oprócz bliskości Wrocławia i Oleśnicy atutem jest przebieg drogi ekspresowej S8, wraz węzłami na terenie gminy. Barię w rozwoju aktywności gospodarczej jest brak terenów inwestycyjnych będących w posiadaniu gminy. Przyciąganie nowych inwestycji gospodarczych na teren gminy wpłynie na podnoszenie dochodów podatkowych, m. in. z tytułu podatku od nieruchomości. Wpłynie to na zwiększenie zdolności Gminy Oleśnica do prowadzenia polityki rozwoju lokalnego.

4. Wizja oraz cele rozwoju Gminy Oleśnica

Wizja jest swoistym wyobrażeniem przyszłości, do której prowadzą kreowane na poziomie lokalnym i ponadlokalnym działania instytucji publicznych i partnerów prywatnych. Wizja Gminy Oleśnica

w perspektywie 2030 powstała przy udziale społecznym, w trakcie warsztatów. Treść wizji ma charakter opisowy i przedstawia oczekiwany i uzgodniony w trakcie sesji warsztatowych obraz przyszłości. Liderzy i mieszkańcy uczestniczący w warsztatach próbowali odpowiedzieć na następujące pytania:

- Jaka funkcja Gminy będzie dominująca w 2030 roku?
- Jaką funkcję rozwinie Gmina w największym zakresie w porównaniu do 2020 roku?
- Jacy będą mieszkańcy, czym będą się zajmować, w jaki sposób będą funkcjonować w Gminie?
- Co będzie kluczowym czynnikiem sukcesu (jakie działania/ inwestycje)?

Rysunek 2. Wizja gminy Oleśnica w perspektywie 2030 roku

Gmina Oleśnica w 2030 roku to aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna. Mieszkańcy uczestniczą w kreowaniu rozwoju i w życiu społecznym gminy. Ważną rolę w życiu Gminy odgrywają lokalne organizacje pozarządowe.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą politykę senioralną, która sprzyja aktywności oraz ukierunkowana jest na skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych. Potencjał instytucjonalny gminy wspierany jest przez aktywnie działające środowiska seniorskie, funkcjonujące w każdym sołectwie.

Realizacji polityki społecznej na terenie gminy sprzyja rozwinięta infrastruktura czasu wolnego. Każde sołectwo dysponuje rozwiniętą przestrzenią na rzecz czasu wolnego. Gmina wykorzystuje w tym celu atuty przyrodnicze, w tym tereny leśne.

Gmina do 2030 roku wykonała istotny wysiłek inwestycyjny związany z infrastrukturą sieciową. Większa część gminy jest skanalizowana oraz posiada dostęp do gazu sieciowego.

Cały obszar gminy posiada dostęp do szerokopasmowego Internetu.

Szczególnym wymiarem rozwoju gminy jest sfera ekologii. Gmina sukcesywnie eliminuje szkodliwe dla środowiska rozwiązania, zmierzając w kierunku zwiększania wykorzystania rozwiązań opartych na OZE lub zmniejszających poziom emisji zanieczyszczeń.

Mieszkańcy gminy w coraz większym stopniu korzystają z dobrze funkcjonującej i przyjaznej komunikacji publicznej. Dzięki temu poprawia się poziom bezpieczeństwa w przestrzeni gminy.

Gmina wykorzystuje swoje atuty lokalizacyjne, w tym tereny inwestycyjne przy węźle drogi ekspresowej S8 do podnoszenia aktywności gospodarczej.

Gmina w 2030 roku nadal jest atrakcyjną przestrzenią do życia w aglomeracji wrocławskiej, przyciągając nowych mieszkańców. Gmina rozwija się w sposób zrównoważony przestrzenie, zachowując swoją różnorodność funkcjonalną.

W strukturze celów rozwoju ważną rolę odgrywa misja. Misja jest faktycznie celem nadrzędnym prowadzonej polityki rozwoju lokalnego, odwołuje się do odbiorców działań i wskazuje w oparciu o jakie wartości powinna być prowadzona.

Misja co do zasady powinna być niezmiennie w czasie, gdyż w przypadku działania samorządu lokalnego niezmiennie pozostają cele jego działania, a odbiorcami byli, są i będą mieszkańcy. **W Strategii rozwoju gminy Oleśnica na lata 2011 – 2020 określono następującą misję:**

Spółeczność i władze lokalne w dążeniu do osiągnięcia wysokiej jakości życia dbają o rozwój gospodarczy szanując środowisko oraz kapitał ludzki, wybierają nowoczesność bazując na tradycji. Zapewniają tym samym zrównoważony rozwój i różnorodność funkcjonalną gminy.

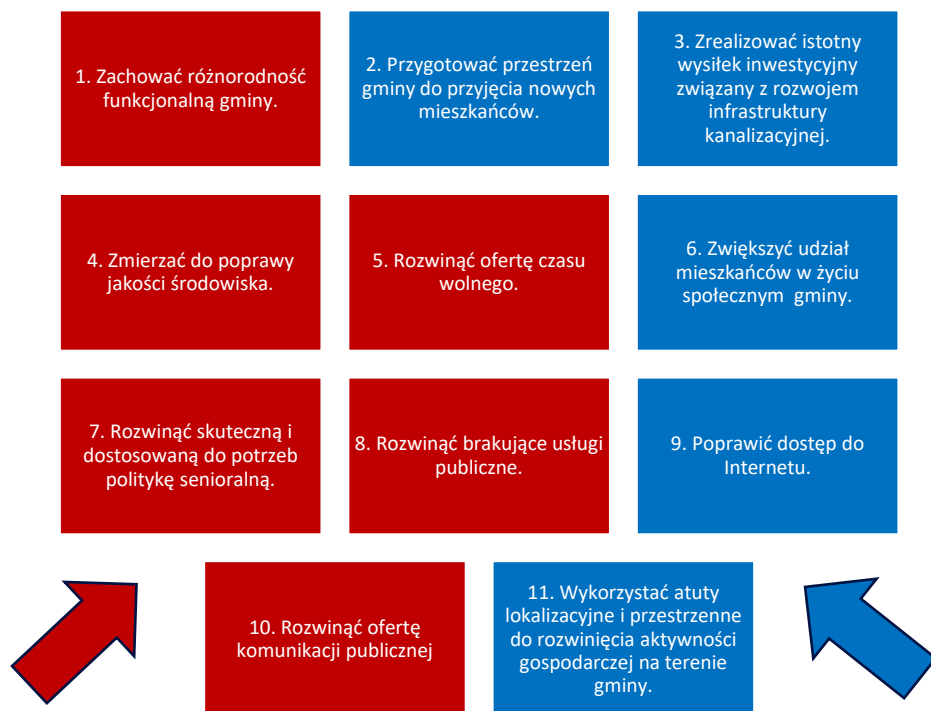
Gmina to nie tylko jednostka samorządu terytorialnego, **ale przede wszystkim wspólnota lokalna (społeczność).** Rozwój gminy determinowany jest **chęcią poprawy jakości życia mieszkańców, rozwoju gospodarczego oraz kapitału ludzkiego (cel nadrzędny polityki rozwoju lokalnego).**

Misja zawiera ponadto zestaw wartości, którymi kierować się będzie Gmina i jej Władze przy realizacji założeń rozwoju lokalnego. Są to następujące wartości:

- Poszanowanie środowiska,
- Dążenie do nowoczesności,
- Zachowanie tradycji,
- Zrównoważony rozwój,
- Zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.

Pomysł na rozwój lokalny Gminy Oleśnica oparto na potrzebie zaspokajania potrzeb mieszkańców oraz potrzebie rozwoju potencjału instytucjonalnego gminy. W ten sposób zintegrowano wszystkie wyzwania rozwojowe, które potraktowano jako priorytety rozwojowe.

Rysunek 3. Wyzwania rozwojowe oraz wymiary rozwoju lokalnego związane z jakością życia (czerwony) oraz rozwojem potencjału instytucjonalnego (niebieski)

Wymiar jakości życia

Cel 1. Podniesienie jakości życia mieszkańców gminy Oleśnica.

W celu zintegrowano priorytety, których nadrzędnym, bezpośrednim celem jest poprawa jakości życia mieszkańców. W celu ujęto priorytety związane z koniecznością poprawy jakości środowiska, kształtowaniem oferty czasu wolnego (sport, rekreacja, kultura), realizacją polityki senioralnej (aktywność, opieki społeczna i zdrowotna), rozwojem oferty edukacyjnej (modernizacja systemu kształcenia, rozwój infrastruktury szkół, opieki przedszkolnej i żłobkowej) oraz rozwijaniem komunikacji publicznej.

- Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.
- Priorytet 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego.
- Priorytet 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej.
- Priorytet 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej.
- Priorytet 1.5. Integracja przestrzenna gminy.

Wymiar instytucjonalny

Cel 2. Zwiększenie zdolności Gminy Oleśnica do kreowania rozwoju lokalnego.

W celu zintegrowano priorytety, które oprócz wymiaru związanego z jakością życia, przyczynią się w istotnym zakresie do wzmocnienia w sposób bezpośredni lub pośredni potencjału instytucjonalnego. Są to priorytety, których realizacja przyczyni się docelowo do powiększania zdolności Gminy Oleśnica do prowadzenia polityki rozwoju lokalnego, w szczególności do zwiększania dochodów budżetowych gminy, optymalizacji kosztów utrzymania gminnej infrastruktury, zwiększania udziału mieszkańców w kreowaniu polityki rozwoju lokalnego, zdolności administracji lokalnej do zarządzania rozwojem lokalnym.

- Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy (plany miejscowe, polityka inwestycyjna gmina).
- Priorytet 2.3. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica.
- Priorytet 2.4. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu.
- Priorytet 2.5. Rozwinięcie partycypacyjnego modelu zarządzania gminą.
- Priorytet 2.6. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Oleśnica (kadry, oprogramowanie, wewnętrzne sieci współpracy).

Powyższe cele co do zasady są przekrojowe, tj. ich realizacja przyniesie szereg korzyści dla Gminy. W strukturze celów wyróżniono wymiar instytucjonalny, aby wskazać nadrzędność wybranych priorytetów i działań dla długoterminowego i zrównoważonego rozwoju Gminy. Taka konstrukcja celów wynika z oceny sytuacji rozwojowej Gminy, która posiada istotne atuty do aktywnego kreowania rozwoju lokalnego. Konieczne jest wzmocnienie tych atutów. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy pozwoli lepiej wykorzystać szanse rozwojowe, w szczególności związane z napływem nowych mieszkańców i inwestycji na teren gminy.

Poniżej przedstawiono pełną strukturę wizji, misji oraz celów strategicznych.

Rysunek 4. Wizja, misja oraz cele strategiczne rozwoju gminy Oleśnica

Wizja:

Gmina Oleśnica w 2030 roku to aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna. Mieszkańcy uczestniczą w kreowaniu rozwoju i w życiu społecznym gminy. Ważną rolę w życiu Gminy odgrywają lokalne organizacje pozarządowe.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą politykę senioralną, która sprzyja aktywności oraz ukierunkowana jest na skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych. Potencjał instytucjonalny gminy wspierany jest przez aktywnie działające środowiska seniorskie, funkcjonujące w każdym sołectwie.

Realizacji polityki społecznej na terenie gminy sprzyja rozwinięta infrastruktura czasu wolnego. Każde sołectwo dysponuje rozwiniętą przestrzenią na rzecz czasu wolnego. Gmina wykorzystuje w tym celu atuty przyrodnicze, w tym tereny leśne.

Gmina do 2030 roku wykonała istotny wysiłek inwestycyjny związany z infrastrukturą sieciową. Większa część gminy jest skanalizowana oraz posiada dostęp do gazu sieciowego.

Cały obszar gminy posiada dostęp do szerokopasmowego Internetu.

Szczególnym wymiarem rozwoju gminy jest sfera ekologii. Gmina sukcesywnie eliminuje szkodliwe dla środowiska rozwiązania, zmierzając w kierunku zwiększania wykorzystania rozwiązań opartych na OZE lub zmniejszających poziom emisji zanieczyszczeń.

Mieszkańcy gminy w coraz większym stopniu korzystają z dobrze funkcjonującej i przyjaznej komunikacji publicznej. Dzięki temu poprawia się poziom bezpieczeństwa w przestrzeni gminy.

Gmina wykorzystuje swoje atuty lokalizacyjne, w tym tereny inwestycyjne przy węźle drogi ekspresowej S8 do podnoszenia aktywności gospodarczej.

Gmina w 2030 roku nadal jest atrakcyjną przestrzenią do życia w aglomeracji wrocławskiej, przyciągając nowych mieszkańców. Gmina rozwija się w sposób zrównoważony przestrzenie, zachowując swoją różnorodność funkcjonalną.

Misja:

Społeczność i władze lokalne w dążeniu do osiągnięcia wysokiej jakości życia dbają o rozwój gospodarczy szanując środowisko oraz kapitał ludzki, wybierają nowoczesność bazując na tradycji. Zapewniają tym samym zrównoważony rozwój i różnorodność funkcjonalną gminy.

Cel 1. Podniesienie jakości życia mieszkańców gminy Oleśnica.

Cel 2. Zwiększenie zdolności Gminy Oleśnica do kreowania rozwoju lokalnego.

Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.

Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.

Priorytet 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego.

Priorytet 2.2. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica.

Priorytet 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej.

Priorytet 2.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu.

Priorytet 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej.

Priorytet 2.4. Rozwinięcie partycypacyjnego modelu zarządzania gminą.

Priorytet 1.5. Integracja przestrzenna gminy.

Priorytet 2.5. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Oleśnica (kadry, oprogramowanie, wewnętrzne sieci współpracy).

Źródło: opracowanie własne

5. Priorytety oraz kierunki działań rozwoju Gminy Oleśnica

Struktura hierarchiczna strategii ma swoje rozwinięcie w postaci kierunków działań, które przypisane zostały do poszczególnych priorytetów. Kierunki działań wynikają bezpośrednio z diagnozy, a ich brzmienie bazuje na zdolnościach realizacyjnych gminy. Realizacja większości kierunków działań przyczyni się do osiągnięcia obrazu przyszłości nakreślonego w wizji rozwoju. Przy realizacji wybranych projektów i przedsięwzięć odpowiadających kierunkom działań należy brać pod uwagę ustalenia wpisane w misję. Część wskazanych kierunków działań będzie możliwa do zrealizowania wyłącznie w oparciu o potencjał współpracy ponadlokalnej.

Cel 1. Podniesienie jakości życia mieszkańców gminy Oleśnica

Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Zmierzać do poprawy jakości środowiska.
- Zrealizować istotny wysiłek inwestycyjny związany z rozwojem infrastruktury kanalizacyjnej.
- Przygotować przestrzeń gminy do przyjęcia nowych mieszkańców.
- Zwiększyć udział mieszkańców w życiu społecznym gminy (poprzez edukację ekologiczną).
- Wykorzystać atuty lokalizacyjne i przestrzenne do rozwinięcia aktywności gospodarczej na terenie gminy (poprzez rozwój infrastruktury sieciowej).

W priorytecie odnoszącym się do jakości środowiska ujęto działania o charakterze inwestycyjnym oraz miękkim. Gmina podejmować będzie sukcesywnie wysiłek inwestycyjny związany ze zwiększaniem dostępności do infrastruktury sieciowej, w tym wodno-kanalizacyjnej oraz gazowej. Te inwestycje są ważne nie tylko dla ochrony zasobów wodnych i powietrza oraz jakości życia mieszkańców. Są istotne także ze względu na atrakcyjność inwestowania na terenie gminy.

Gmina wspierać lub realizować będzie z własnej inicjatywy lub uczestnicząc w inicjatywach regionalnych i krajowych programy ukierunkowane na modernizację źródeł ciepła i rozwój odnawialnych źródeł energii. W ten sposób sukcesywnie poprawiana będzie jakość powietrza. Działania te budować będą pozytywny wizerunek, gminy ekologicznej, co wzmacniać będzie ofertę mieszkaniową gminy.

Gmina inwestować będzie w rozwój systemu gospodarki odpadami, co związane będzie z realizacją inwestycji ponadlokalnej dot. spalarni odpadów. Jest to zadanie konieczne do realizacji ze względu na wyczerpywanie się zasobów przestrzennych do składowania odpadów.

Inwestowanie w ochronę środowiska połączone będzie z budowaniem świadomości ekologicznej mieszkańców. W ten sposób możliwe będzie wzmocnienie efektów realizowanych działań, np. związanych z poprawą jakości powietrza, utrzymaniem czystości i porządku, których sukces zależy od społecznego zaangażowania.

Realizacja działań ujętych w priorytecie charakteryzuje się dużą szansą powodzenia. Obejmuje m. in. działania inwestycyjne, które realizowane będą sukcesywnie. Szybkość realizacji tych działań

zależy od możliwości pozyskania wsparcia finansowego ze środków unijnych lub krajowych. Działania są spójne z priorytetami Unii Europejskiej, zdefiniowanymi m. in. w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

Tabela 7. Kierunki działań w priorytecie 1.1. Poprawa jakości środowiska

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Realizacja gminnych oraz regionalnych i krajowych programów ekologicznych, związanych z wymianą źródeł ciepła oraz wsparciem dla odnawialnych źródeł energii.	Urząd Gminy	- Liczba wymienionych źródeł ciepła. - Liczba zainstalowanych w ramach programów odnawialnych źródeł energii.
2. Kontynuowanie inwestycji związanych z siecią kanalizacyjną i/lub rozwojem przydomowych oczyszczalni ścieków.	Urząd Gminy	Liczba miejscowości w gminie z dostępem do sieci kanalizacyjnej.
3. Partycypacja/ współpraca ponadlokalna w realizacji inwestycji związanej ze spalarnią odpadów.	Urząd Gminy, ZZO Olszowa Sp. z o.o.	Funkcjonująca spalarnia odpadów w wymiarze ponadlokalnym.
4. Wspieranie działań związanych z dalszym rozwojem sieci gazowej na terenie gminy.	Urząd Gminy, spółki gazowe	Liczba miejscowości w gminie z dostępem do sieci gazowej.
5. Prowadzenie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców gminy.	Urząd Gminy, GPK, Szkoły, GOK	Liczba kampanii edukacji ekologicznej w wymiarze gminnym.

Priorytet 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Rozwinąć ofertę czasu wolnego.
- Zwiększyć udział mieszkańców w życiu społecznym gminy.
- Rozwinąć skuteczną i dostosowaną do potrzeb politykę senioralną.
- Przygotować przestrzeń gminy do przyjęcia nowych mieszkańców.

Oferta czasu wolnego to wg badań z mieszkańcami gminy najbardziej pożądanym kierunkiem działań, który powinien być realizowany. Mieszkańcy oczekują większej liczby miejsc rozrywki dla dzieci i młodzieży, ścieżek rowerowych, większej liczby atrakcji turystycznej, miejsc rekreacji, rozwiniętej infrastruktury sportowej. Te działania charakteryzują się umiarkowaną skalą jeśli uwzględni się koszty. Zdecydowanie większym problemem jest sposób zorganizowania danych przestrzeni i obiektów, dostępność gruntów pod inwestycje oraz funkcjonalność i dostępność dla mieszkańców.

Gmina realizując inwestycje w zakresie sportu i rekreacji, kultury i wypoczynku ma partnerów, w postaci aktywnych i rozwijających się organizacji społecznych, klubów sportowych oraz instytucji publicznych. Ważną grupą odbiorców działań związanych z czasem wolnym są seniorzy, których jest i będzie coraz więcej. Pandemia

COVID-19 w istotnym zakresie ograniczyła szereg aktywności mieszkańców. Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju gmina będzie dążyć do realizacji wybranych działań w przestrzeni całej gminy. O ile to możliwe pomysły na zagospodarowanie przestrzeni danych sołectw powinny być konsultowane i generowane przy aktywnym udziale mieszkańców. Specyfika działań ujętych w priorytecie odnoszącym się do czasu wolnego jest idealna dla rozwoju modelu partycypacyjnego rozwoju lokalnego, gdyż w zakresie potrzeb czasu wolnego mieszkańcy są w stanie wyrazić swoje potrzeby, a nawet włączyć się w realizację wybranych zamierzeń (np. wyznaczanie tras rowerowych, pieszych).

Realizacja działań ujętych w priorytecie charakteryzuje się dużym prawdopodobieństwem powodzenia, ze względu na stosunkowo niedużą skalę kosztów. W przypadku rozwijania tras rowerowych i oferty czasu wolnego możliwe jest integrowanie działań w wymiarze ponadlokalnym, przy współpracy z sąsiednimi gminami.

Tabela 8. Kierunki działań w priorytecie 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Wspieranie działalności organizacji i zrzeszeń mieszkańców, w tym grup artystycznych, kół gospodyń wiejskich.	Urząd Gminy, KGW, sołtysi, GOK	Liczba organizacji pozarządowych i społecznych aktywnie uczestnicząca w realizacji rocznych programów współpracy Gminy Oleśnica z organizacjami pozarządowymi.
2. Wspieranie działalności klubów sportowych.	Urząd Gminy, kluby sportowe	Liczba klubów sportowych realizujących zadania publiczne (uczestniczące w konkursach).
3. Rozwój i modernizacja obiektów oraz infrastruktury i terenów aktywności sportowej, siłowni zewnętrznych.	Urząd Gminy, sołectwa	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowej.
4. Rozwój ścieżek rowerowych i tras wędrówkowych, wykorzystujących walory przestrzenne, krajobrazowe i przyrodnicze gminy.	Urząd Gminy, Lasy Państwo, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	- Długość wyznaczonych tras rowerowych. - Liczba wytyczonych tras wędrówkowych.
5. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej, w tym obiektów kultury, integracji społecznej, w tym świetlic wiejskich.	Urząd Gminy, GOK, GOPS	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej.
6. Kształtowanie oferty czasu wolnego przy udziale instytucji publicznych oraz mieszkańców.	Urząd Gminy, GOK, kluby sportowe, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	- Liczba osób uczestniczących w imprezach zorganizowanych na terenie gminy (GUS). - Liczba odbiorców działań realizowanych przez GOK. - Liczba czytelników

		biblioteki.
--	--	-------------

Priorytet 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Rozwinąć skuteczną i dostosowaną do potrzeb politykę senioralną.
- Rozwinąć ofertę czasu wolnego.
- Zwiększyć udział mieszkańców w życiu społecznym gminy.

Gminę Oleśnica charakteryzuje rosnąca liczba osób w wieku senioralnym. Seniorzy to grupa bardzo zróżnicowana, mająca różne potrzeby. Część z nich potrzebuje wsparcia socjalnego. W gminie zauważalny jest wzrost problemów związanych z samotnością, chorobą, niepełnosprawnością. Jednocześnie duża grupa seniorów to osoby aktywne, które oczekują od gminy możliwości samorealizacji zainteresowań, możliwości integracji społecznej, aktywności fizycznej i umysłowej. Jest to grupa społeczna charakteryzująca się znaczną aktywnością społeczną i dysponująca czasem, pomysłami i umiejętnościami. W szeroko pojętym interesie społecznym jest wykorzystanie potencjału tej licznej grupy osób, poprzez tworzenie odpowiedniej infrastruktury, integrację społeczną i ofertę sportową, rekreacyjną i kulturalną.

Naturalnym partnerem dla realizacji działań ujętych w tym priorytecie są organizacje seniorskie i mieszkańcy, jak też instytucje publiczne i organizacje społeczne, w tym kluby sportowe. Kluczowym czynnikiem sukcesu w realizacji działań na rzecz seniorów będzie aktywność tej grupy osób. Oznacza to konieczność integracji działań w wymiarze całej gminy, wyłonienie i wspieranie liderów społecznych, którzy zorganizują grupy społeczne na terenie wybranych sołectw. Przewiduje się bardzo duże prawdopodobieństwo powodzenia realizacji założeń priorytetu, ze względu na faktycznie niedużą skalę wydatków inwestycyjnych.

Tabela 9. Kierunki działań w priorytecie 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Zwiększanie zasięgu działania i oddziaływania gminnych organizacji seniorskich, w tym Uniwersytetu III Wieku.	Uniwersytet III Wieku, przy wsparciu Gminy Oleśnica	• Liczba liderów społecznych środowisk seniorskich (osoby, które integrują społeczność seniorów w danych sołectwie). • Liczba osób aktywnie i biernie działających w Uniwersytecie III Wieku.
2. Integracja środowisk seniorskich w gminie.	Urząd Gminy, GOPS, GOK	• Liczba miejscowości, w których funkcjonują zintegrowane środowiska seniorskie.
3. Rozwój i działalności klubu seniora.	Klub seniora, przy wsparciu Gminy	• Liczba osób aktywnie i biernie działających

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
	Oleśnica	w klubach seniora.
4. Zwiększenie atrakcyjności gminnej oferty kierowanej do seniorów, w tym związanej ze sportem, profilaktyką zdrowotną, edukacją.	Urząd Gminy, Klub seniora, GOPS, GOK, kluby sportowe	- Liczba klubów sportowych, które oferują zajęcia dla seniorów. - Liczba gminnych programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej dla seniorów. - Cykliczna coroczna inicjatywa kina niekomercyjnego.
5. Rozwój infrastruktury opieki i pomocy społecznej, w tym rozwój usług opiekuńczych, wzmocnienie pracy socjalnej skierowanej do seniorów.	GOPS	Ocena jakościowa GOPS w zakresie potrzeb systemu pomocy społecznej.

Priorytet 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Rozwinąć brakujące usługi publiczne.
- Przygotować przestrzeń gminy do przyjęcia nowych mieszkańców.

Gmina Oleśnica charakteryzuje się stabilną liczbą osób w wieku szkolnym. Napływ nowych mieszkańców pozwoli zachować stabilność populacji dzieci i młodzieży w perspektywie 2030 roku. Jednocześnie na obszarze gminy występują deficyty w zakresie opieki żłobkowej i przedszkolnej. Dostęp do infrastruktury opieki i edukacji może decydować o ocenie jakości oferty mieszkaniowej. Priorytet związany będzie z realizacją działań inwestycyjnych dot. zwiększenia liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach oraz rozwijających istniejącą infrastrukturę i wyposażenie obiektów szkolnych. Gmina inwestować będzie w rozwój kadr edukacji. Działania te przyczynią się do poprawy dostępu do opieki przedszkolnej i żłobkowej oraz podniosą jakość edukacji poziomu podstawowego.

Przewiduje się bardzo duże prawdopodobieństwo powodzenia realizacji założeń priorytetu, ze względu na faktycznie niedużą skalę wydatków inwestycyjnych. Gmina prowadzi już inwestycje wybranych obiektów szkolnych w tym rozbudowę szkół w miejscowościach Ligota Polska i Sokołowice. Barię jest dostępność środków na działania szkoleniowe dla kadr edukacji, co związane jest z ograniczeniami finansowania placówek edukacyjnych.

Tabela 10. Kierunki działań w priorytecie 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Tworzenie nowych miejsc w żłobkach i przedszkolach.	Urząd Gminy	Liczba miejsc w żłobkach i przedszkolach na terenie gminy.
2. Modernizacja i dalsze unowocześnienie	Urząd Gminy, Szkoły	Liczba zmodernizowanych

infrastruktury oraz wyposażenia obiektów szkolnych, przedszkolnych i żłobkowych.	Podstawowe	obiektów szkolnych, przedszkolnych i żłobkowych.
3. Inwestowanie w kadry instytucji edukacji na terenie gminy, w celu podnoszenia jakości oferty edukacyjnej i poziomu edukacji.	Urząd Gminy, Szkoły Podstawowe	- Liczba kadr wymiaru edukacji uczestnicząca w szkoleniach podnoszących wiedzę i kompetencje. - Wyniki egzaminu 8-klasisty szkół z terenu gminy.

Priorytet 1.5. Integracja przestrzenna gminy

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Rozwinąć ofertę komunikacji publicznej.
- Przygotować przestrzeń gminy do przyjęcia nowych mieszkańców.
- Zwiększyć udział mieszkańców w życiu społecznym gminy.

Atuty gminy Oleśnica związane są z bliskością Wrocławia i Oleśnicy. Położenie w obrębie aglomeracji wrocławskiej sprzyja dostępności szeregu usług oraz rynku pracy. Filarem integracji przestrzennej jest dobrze funkcjonująca komunikacja publiczna. Inwestycje regionalne w zakresie rozwoju komunikacji kolejowej sprzyjać będą tej integracji. Poprawi się dostępność ośrodków miejskich Oleśnicy oraz Wrocławia, co jest szczególnie istotne w dobie starzejącego się społeczeństwa. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa dolnośląskiego” zakłada reaktywację połączeń pasażerskich między Oleśnicą a Kępnem, co wpłynie na dostępność do sieci kolejowej dla mieszkańców części gminy Oleśnica.

Gmina Oleśnica ze względu na rozproszenie osadnicze musi tworzyć i rozwijać warunki dla bezpieczeństwa i dostępności usług publicznych, m. in. poprzez rozwój i modernizację sieci dróg, w tym dróg i ścieżek rowerowych, tworzenie miejsc przesiadkowych, które integrować będą różne formy komunikacji, w szczególności z przestrzenią miasta Oleśnica.

Realizacja działań ujętych w priorytecie wymaga współpracy ponadlokalnej lub włączenia się w realizację zamierzeń kreowanych na poziomie regionalnym lub aglomeracji wrocławskiej i powiatu oleśnickiego.

Osiągnięcie sukcesu we wdrażaniu założeń priorytetu uzależnione jest w dużym stopniu do działań realizowanych i finansowanych z poziomu regionalnego i krajowego.

Tabela 11. Kierunki działań w priorytecie 1.5. Integracja przestrzenna gminy

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Utrzymanie Komunikacji Autobusowej Gminy Oleśnica (KAGO).	Urząd Gminy	Funkcjonująca KAGO.
2. Współpraca przy tworzeniu	Urząd Gminy	Funkcjonujący na terenie

i funkcjonowaniu biletu aglomeracji wrocławskiej.		gminy bilet aglomeracyjny.
3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.	Urząd Gminy	• Długość rozwiniętych i zmodernizowanych dróg, • Długość rozwiniętych i zmodernizowanych dróg rowerowych.
4. Współpraca przy wykorzystaniu potencjału modernizowanej linii kolejowej nr 118 w komunikacji publicznej w gminie Oleśnica.	Urząd Gminy	• Liczba funkcjonujących przystanków kolejowych na terenie gminy Oleśnica.

Cel 2. Zwiększenie zdolności Gminy Oleśnica do kreowania rozwoju lokalnego.

Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Zachować różnorodność funkcjonalną gminy.
- Zmierzać do poprawy jakości środowiska.
- Przygotować przestrzeń gminy do przyjęcia nowych mieszkańców.
- Wykorzystać atuty lokalizacyjne i przestrzenne do rozwinięcia aktywności gospodarczej na terenie gminy.

Gmina Oleśnica doświadcza napływu nowych mieszkańców, co jest zjawiskiem pozytywnym. Jednocześnie proces ten realizowany jest „kosztem” przestrzeni. Tereny mieszkaniowe zajmują powierzchnię gruntów oraz wpływają na zmiany funkcjonalne i krajobrazowe. Oznacza to konieczność moderowania procesów urbanizacyjnych na terenie gminy, w celu zachowania równowagi

i zrównoważonego rozwoju przestrzennego, ekologicznego i społecznego gminy. Atuty gminy w wymiarze przestrzennym to m.in. wysoka jakość środowiska, charakter wiejski części gminy, integracja społeczna. Te atuty decydują o jakości życia, jak też mają wpływ na konkurencyjność oferty mieszkaniowej na terenie gminy, w kontrze do obszarów o gęstej zabudowie podmiejskiej okolic Wrocławia.

Priorytet integruje działania związane ze zdolnościami instytucjonalnymi Gminy do moderowania procesów planowania przestrzennego. Objęcie większej powierzchni gminy planami zagospodarowania przestrzennego przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy w wymiarze społecznym, ekonomicznym i środowiskowym. Istotna jest również szybkość aktualizacji planów, co związane jest zarówno z oczekiwaniami społecznymi, jak też szeroko rozumianą atrakcyjnością inwestycyjną gminy.

Osiągnięcie sukcesu w realizacji założeń priorytetu zależy od zdolności finansowych Gminy Oleśnica, związanych z koniecznością zatrudnienia kadr w dziale zajmującym się planowaniem przestrzennym.

Proces planowania przestrzennego obejmuje również konieczność prowadzenia konsultacji społecznych i współpracy z różnymi grupami interesariuszy.

Gmina Oleśnica nie posiada gminnego programu rewitalizacji oraz programu opieki nad zabytkami, co znaczenie utrudnia realizację polityk rozwojowych, skierowanych do społeczności, terenów i obiektów wymagających wsparcia i zachowania.

Tabela 12. Kierunki działań w Priorytecie 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu.	Urząd Gminy	Liczba miejscowości objętych ustaleniami MPZP.
2. Zwiększenie zdolności instytucjonalnych Gminy Oleśnica do częstszej aktualizacji MPZP.	Urząd Gminy	Liczba etatów UG związanych z planowaniem przestrzennym.
3. Opracowanie dokumentów planistycznych związanych z rewitalizacją oraz opieką nad zabytkami.	Urząd Gminy	- Przyjęty Gminny Program Rewitalizacji, - Przyjęty program opieki nad zabytkami.

Priorytet 2.2. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Wykorzystać atuty lokalizacyjne i przestrzenne do rozwinięcia aktywności gospodarczej na terenie gminy.

Atuty lokalizacyjne gminy Oleśnica sprzyjają rozwojowi aktywności gospodarczej. Oprócz bliskości Wrocławia i Oleśnicy atutem jest przebieg drogi ekspresowej S8, wraz węzłami na terenie gminy. Barierą w rozwoju aktywności gospodarczej jest brak terenów inwestycyjnych będących w posiadaniu gminy. Przyciąganie nowych inwestycji gospodarczych na teren gminy wpłynie na podnoszenie dochodów podatkowych, m. in. z tytułu podatku od nieruchomości. Wpłynie to na zwiększenie zdolności Gminy Oleśnica do prowadzenia polityki rozwoju lokalnego.

Ryzyka dotyczące realizacji założeń priorytetu związane są z brakiem gruntów inwestycyjnych będących w posiadaniu Gminy. Takie zasoby są w posiadaniu osób prywatnych, co utrudnia faktycznie proces moderowania promocji gospodarczej i rozwijania infrastruktury terenów inwestycyjnych. Jednocześnie przyciąganie nowych inwestycji na teren gminy leży w interesie społecznym, gdyż wzmocni potencjał finansowania polityki rozwoju lokalnego. Przy realizacji tego priorytetu Gmina Oleśnica powinna dążyć do identyfikacji zasobów terenów inwestycyjnych, ich potencjału, a następnie w miarę możliwości realizować inwestycje infrastrukturalne, które podniosą atrakcyjność inwestycyjną.

W odniesieniu do promocji gospodarczej Gmina Oleśnica powinna próbować aktywnie sprzedawać swoje atuty, m. in. poprzez współpracę w ramach struktur ponadlokalnych, np. w ramach aglomeracji wrocławskiej.

Osiągnięcie sukcesu w realizacji założeń priorytetu jest umiarkowanie małe, zależy od współpracy, m.in. z właścicielami gruntów.

Tabela 13. Kierunki działań w Priorytecie 2.2. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.	Urząd Gminy, przy współpracy operatorów infrastruktury sieciowej, GPK	Ilość podłączonych do infrastruktury sieciowej działek inwestycyjnych.
2. Prowadzenie aktywnej polityki promocji gospodarczej gminy.	Urząd Gminy	Funkcjonujące stanowisko ds. promocji gospodarczej gminy/ obsługi inwestorów.
3. Współpraca w ramach struktur ponadlokalnych przy promocji gospodarczej Gminy Oleśnica.	Urząd Gminy	Liczba porozumień o współpracy przy promocji gospodarczej gminy.

Priorytet 2.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Poprawić dostęp do Internetu.
- Przygotować przestrzeń gminy do przyjęcia nowych mieszkańców.
- Wykorzystać atuty lokalizacyjne i przestrzenne do rozwinięcia aktywności gospodarczej na terenie gminy.

Dostęp do szerokopasmowego Internetu nie jest w gminie Oleśnica powszechny. Deficyty w zakresie dostępu do Internetu, mogą wpływać na jakość oferty mieszkaniowej gminy. Dostęp do szerokopasmowego Internetu jest istotny z punktu widzenia szeregu działalności gospodarczych, tzw. wolnych zawodów, komunikacji i rozrywki oraz edukacji i aktywności społecznej.

Poprawa dostępu do Internetu wiąże się z inwestycjami firm telekomunikacyjnych, a rola Gminy Oleśnica jest mocno ograniczona. Gmina może tworzyć warunki do inwestycji. Osiągnięcie sukcesu w realizacji założeń priorytetu jest umiarkowane.

Tabela 14. Kierunki działań w Priorytecie 2.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Współpraca z operatorami telekomunikacyjnymi w celu zwiększenia	Urząd Gminy, przy współpracy z	Liczba miejscowości z dostępem do

zasięgu szerokopasmowego Internetu.	operatorami telekomunikacyjnymi	szerokopasmowego Internetu (liczba białych plam).
-------------------------------------	---------------------------------	---

Priorytet 2.4. Rozwinięcie partycypacyjnego modelu zarządzania gminą

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Zwiększyć udział mieszkańców w życiu społecznym gminy.
- Rozwinąć skuteczną i dostosowaną do potrzeb politykę senioralną.
- Rozwinąć ofertę czasu wolnego.
- Zmierzać do poprawy jakości środowiska.

Gminę Oleśnica charakteryzuje rosnący poziom aktywności społecznej. Zaangażowanie społeczne przekłada się na poziom zaufania społecznego do samorządu lokalnego oraz wpływa na włączenie w realizowanie zamierzeń rozwojowych. Lokalne organizacje społeczne mogą być ważnym partnerem w realizacji szeregu działań, w szczególności polityki kulturalnej, sportowej, pomocy społecznej, edukacji, działań na rzecz wybranych grup społecznych, w tym na rzecz środowisk seniorskich.

Gmina dążyć będzie do rozwijania potencjału instytucjonalnego związanego ze zdolnościami do współpracy z mieszkańcami. Oznacza to inwestycje w infrastrukturę społeczną, technologie IT, jak też w kadry oraz wymiar organizacyjny.

Istotnymi partnerami Gminy w realizacji zamierzeń priorytetu będą lokalne organizacje pozarządowe, sołtysi, radni oraz instytucje publiczne, które posiadają już doświadczenia w pracy z mieszkańcami (GOPS, GOK).

Przewiduje się, że założenia priorytetu możliwe są do osiągnięcia przy umiarkowanym ryzyku. Ryzyko związane jest z poziomem zaangażowania potencjału instytucjonalnego Gminy w realizację założeń priorytetu. Istotne będzie szeroko rozumiane podniesienie zdolności instytucjonalnych Gminy do wdrażania i realizacji modelu partycypacyjnego zarządzania gminą. Wiąże się do przede wszystkim z inwestycjami w zasoby ludzkie, w tym pracowników samorządu lokalnego, jak też organizacji społecznych.

Tabela 15. Kierunki działań w priorytecie 2.4. Rozwinięcie partycypacyjnego modelu zarządzania gminą

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Wdrożenie zasad powszechności konsultacji społecznych dla realizowanych przez Gminę inicjatyw i działań.	Urząd Gminy	• Liczba osób uczestniczących w konsultacjach społecznych.
2. Rozwijanie infrastruktury społecznej i technologicznej (IT) sprzyjającej integracji społecznej, włączeniu mieszkańców w procesy zarządzania rozwojem lokalnym, zwiększaniem zasięgu działań partycypacyjnych.	Urząd Gminy	• Liczba utworzonej/zmodernizowanej infrastruktury społecznej i technologicznej, sprzyjającej integracji społecznej, włączeniu mieszkańców w procesy zarządzania rozwojem

		lokalnym, zwiększaniem zasięgu działań partycypacyjnych.
3. Wsparcie rozwoju, aktywności i integracji organizacji pozarządowych, jak ważnego partnera realizacji zamierzeń rozwojowych gminy.	Urząd Gminy, GOK, GOPS, Radni, sołtysi, organizacje pozarządowe	- Liczba organizacji pozarządowych w gminie. - Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w realizacji założeń rocznego programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.
4. Podniesienie kompetencji pracowników administracji samorządowej w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych i współpracy z mieszkańcami.	Urząd Gminy, GOK, GOPS, GPK	Liczba pracowników administracji samorządowej przeszkolonych w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych i organizacji współpracy z mieszkańcami.

Priorytet 2.5. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Oleśnica

Priorytet nawiązuje do następujących wyzwań rozwojowych:

- Zachować różnorodność funkcjonalną gminy.
- Zwiększyć udział mieszkańców w życiu społecznym gminy.
- Rozwinąć skuteczną i dostosowaną do potrzeb politykę senioralną.
- Rozwinąć ofertę czasu wolnego.
- Zmierzać do poprawy jakości środowiska.
- Rozwinąć brakujące usługi publiczne.
- Wykorzystać atuty lokalizacyjne i przestrzenne do rozwinięcia aktywności gospodarczej na terenie gminy.

Priorytet odnoszący się bezpośrednio do potencjału instytucjonalnego ma zasadniczo charakter przekrojowy dla większości wyzwań rozwojowych gminy. W priorytecie ujęto działania, które mają wzmocnić potencjał kadrowy, infrastrukturalny instytucji samorządowych.

Realizacja działań charakteryzuje się małym ryzykiem, gdyż w dużym zakresie opiera się na potencjale wewnętrznym gminy. Potraktowanie priorytetowo kwestii rozwoju instytucjonalnego, w szczególności zasobów kadrowych, pozwoli na prowadzenie efektywniejszej polityki rozwoju lokalnego. Pozwoli efektywniej wykorzystać posiadane przez gminy zasoby ludzkie, ich wiedzę i kompetencje. Dla efektywności pracy ważne są również kompetencje miękkie i specjalistyczne, jak też atmosfera w pracy. Nie można zapominać, iż działalność instytucji samorządowych służy faktycznie

mieszkańcom, co oznacza, że ważny jest odbiór urzędu i instytucji gminnych przez mieszkańców, jak również ich dostępność, m. in. dla osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 16. Kierunki działań w Priorytecie 2.5. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Oleśnica

Kierunek działania	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki pomiaru
1. Prowadzenie efektywnej polityki kadrowej w odniesieniu do pracowników administracji samorządowej, polegające m. in. na optymalizacji stanowisk pracy do zdolności i kompetencji	Urząd Gminy, GOK, GOPS, GPK	Liczba osób przeszkolonych w zakresie wiedzy i kompetencji specjalistycznych.
2. Wzmocnienie technologiczne oraz informatyczne administracji samorządowej.	Urząd Gminy, GOK, GOPS, GPK	- Liczba zakupionych/zaktualizowanych programów. - Odsetek stanowisk pracy z nowoczesnym sprzętem IT (nie starszy niż 5 lat).
3. Podnoszenie poziomu obsługi odbiorców i mieszkańców.	Urząd Gminy, GOK, GOPS, GPK	Poziom zadowolenia z obsługi (badania ankietowe).
4. Wzmocnienie integracji i komunikacji kadr samorządowych.	Urząd Gminy, GOK, GOPS, GPK	- Liczba działających interdyscyplinarnych zespołów. - Liczba przedsięwzięć integrujących pracowników samorządu lokalnego.
5. Poprawa dostępności instytucji publicznych dla osób z niepełnosprawnościami.	Urząd Gminy, GOK, GOPS, GPK, szkoły	Ocena stanu dostępności obiektów i stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnościami (audyt).

6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

6.1. Założenia struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w kontekście ustaleń Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-230

Gmina Oleśnica położona jest w południowo-zachodniej części powiatu oleśnickiego znajdującego się w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, ok. 30 km na północny-wschód od Wrocławia. Graniczy:

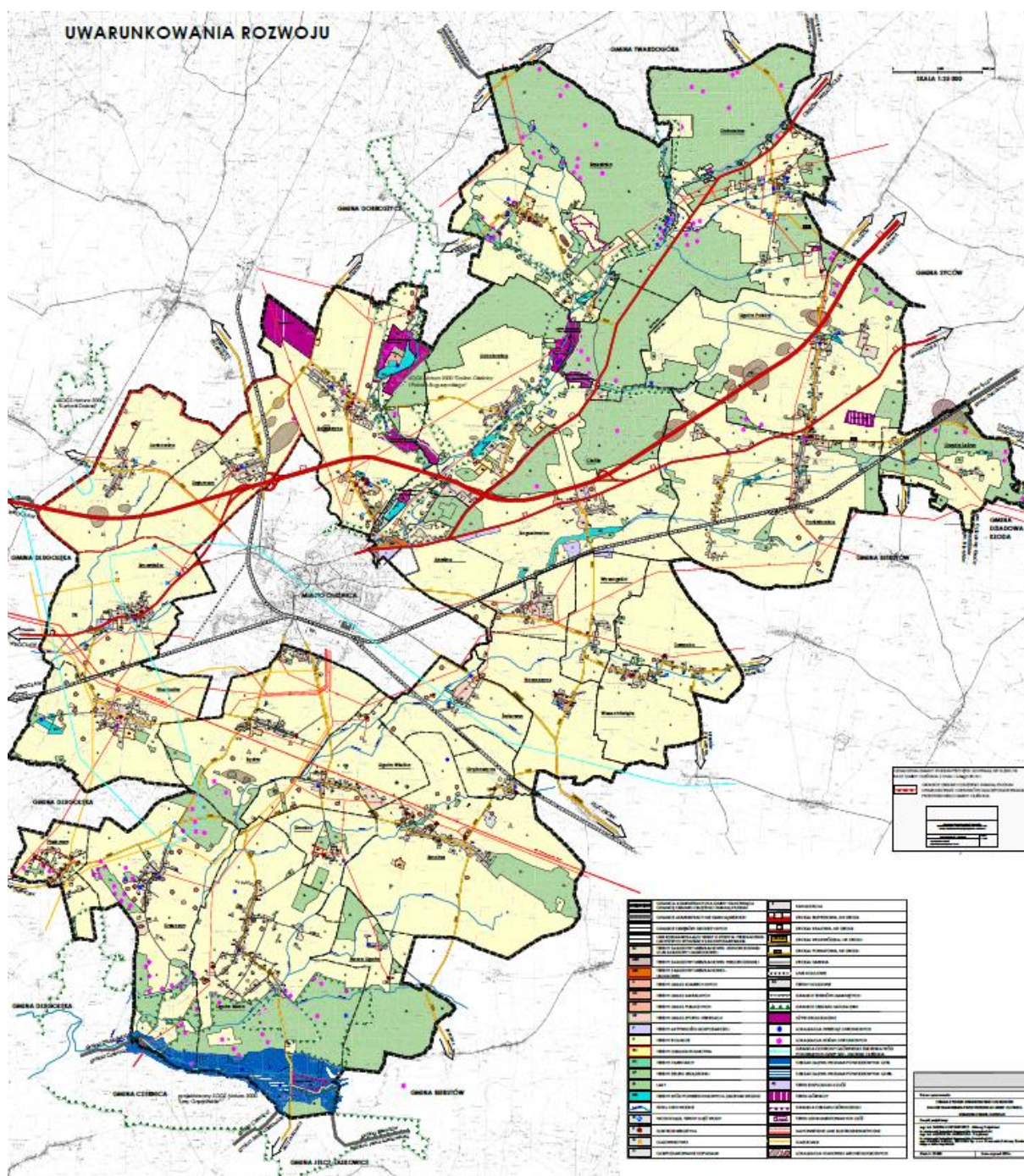
- od północy z gminą Twardogóra (powiat oleśnicki),
- od północnego - wschodu z gminą Syców (powiat oleśnicki),
- od wschodu z gminą Dziadowa Kłoda (powiat oleśnicki),
- od południowego - wschodu z gminą Bierutów (powiat oleśnicki),
- od południa z gminami Jelcz Laskowice (powiat oławski) i Czernica (powiat wrocławski),
- od strony zachodu z gminą Długołęka (powiat wrocławski),
- od północnego-zachodu z gminą Dobroszyce (powiat oleśnicki),
- oraz z miastem Oleśnica, które stanowi siedzibę władz samorządowych gminy.

Gminę charakteryzują silne powiązania funkcjonalno-przestrzenne z otoczeniem, wynikające z bliskości i atrakcyjności dużego ośrodka miejskiego, jakim jest Wrocław. Występują tu również szczególne powiązania z miastem Oleśnica, które pełni funkcje powiatowe, świadczy usługi wyższego rzędu (administracja specjalna, finanse i ubezpieczenia, ochrona zdrowia oraz inne usługi ponadgminne) oraz stanowi największy lokalny rynek pracy. Gmina powiązana jest z otaczającym obszarem układem komunikacji drogowej i kolejowej. Przez środkową jej część biegnie, droga ekspresowa S8 oraz linia kolejowa relacji Wrocław – Warszawa.

Sieć osadniczą gminy tworzy 45 miejscowości (wsi i przysiółków) zgrupowanych w 29 sołectwach. Przeważają wsie małe (do 300 mieszkańców), ale przeważnie o skupionej zabudowie. Największą wsią są Boguszyce liczące około 1 400 mieszkańców. Do wsi o zaludnieniu 500-1000 mieszkańców należą: Bystre (840 mieszkańców), Ligota Mała (650 mieszkańców), Ligota Polska (680 mieszkańców), Poniatowice (820 mieszkańców), Smolna (750 mieszkańców) i Sokołowice (730 mieszkańców), Spalice (520 mieszkańców). Od 300 do 500 mieszkańców liczy 10 wsi, od 100 do 300 mieszkańców – 6 wsi, a trzy jednostki osadnicze zamieszkuje mniej niż 100 osób.

Z uwagi na bardzo korzystne warunki klimatyczne oraz dość dobre warunki glebowe gmina predysponuje do spełniania funkcji rolniczych oraz usługowo-produkcyjnych, ze szczególnym nastawieniem na działalność w sektorze przetwórstwa rolno-spożywczego. Dogodne położenie daje także szanse gminie na rozwój gospodarczy. Bliskość Wrocławia i Oleśnicy oraz rozwinięta sieć komunikacyjna sprzyja powstawaniu nowych podmiotów gospodarczych. Tendencję tą może jednak hamować słaba infrastruktura techniczna, a w szczególności brak kompleksowo uzbrojonych terenów z dostępem do sieci kanalizacyjnej, dobrych dróg dojazdowych oraz właściwego zaopatrzenia w energię elektryczną.

Mapa 1. Uwarunkowania rozwoju gminy Oleśnica

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oleśnica

Analizując zakres działań przewidzianych do realizacji w Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 pod kątem kształtowania polityki przestrzennej należy zwrócić uwagę na priorytety, które w największym stopniu wpływać będą na zmiany funkcjonalno-przestrzenne. Będą to przede wszystkim następujące priorytety:

- Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.
- Priorytet 1.5. Integracja przestrzenna gminy.

- Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.
- Priorytet 2.2. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica.

Poniżej przedstawiono założenia Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 w odniesieniu do wymiaru przestrzennego.

Tabela 17. Wymiar przestrzenny realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030

Priorytety	Zakres interwencji w odniesieniu do wymiaru przestrzennego
Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.	• Realizacja dotyczy przede wszystkim przestrzeni gminy, w której występują deficyty infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Rozpoczęły się prace nad modernizacją Stacji Uzdatniania Wody w Krzeczynie, w planach jest przebudowa sieci wodociągowej w Brzezince oraz budowa kanalizacji w Smolnej; • W najbliższym czasie 3 kolejne miejscowości gminy (Spalice, Boguszyce, Boguszyce Osiedle) zostaną zgazyfikowane (dotychczas zgazyfikowano: Nieciszów, Smardzów, Jenkowice, Dąbrowę oraz Osadę Bystre). Dalsze inwestycje zależą od decyzji Polskiej Spółki Gazownictwa. • Realizacja działań związanych ze wsparciem rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz wymiany źródeł ciepła realizowana będzie w przestrzeni całej gminy.
Priorytet 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego.	• Realizacja działań związanych z rozwojem czasu wolnego realizowana będzie w sposób zrównoważony w każdym z sołectw. Wspierane i realizowane będą działania bazujące na potencjale przyrodniczym, we współpracy z Lasami Państwowymi. • Realizowane będą prace związane z remontami i modernizacją obiektów infrastruktury społecznej, w tym świetlic wiejskich, również w sposób zrównoważony w przestrzeni całej gminy.
Priorytet 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej.	• Działania na rzecz seniorów realizowane będą w sposób zrównoważony w każdym z sołectw.
Priorytet 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej.	• Działania związane z rozwojem oferty edukacyjnej realizowane będą w znacznej mierze z przestrzeniami gminy, w której zlokalizowana jest infrastruktura oświatowa. Są to: ○ Szkoła Podstawowa w Ligocie Polskiej, ○ Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Sokołowicach, ○ Szkoła Podstawowa Gminy Oleśnica w Oleśnicy, ○ Szkoła Podstawowa im. Unicef w Ligocie Małej, ○ Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Smolnej, ○ Szkoła Podstawowa we Wszechświętem.
Priorytet 1.5. Integracja przestrzenna gminy.	• W odniesieniu do infrastruktury drogowej Gmina nie ma planów długofalowych a działania realizowane są w dużej mierze dzięki otrzymywanemu dofinansowaniu. Zakłada się prowadzenie systematycznych modernizacji, remontów, rozbudowy infrastruktury drogowej, dróg rowerowych, ścieżek rowerowych oraz chodników w poszczególnych miejscowościach gminy.

	W odniesieniu do komunikacji publicznej bazującej na sieci kolejowej w perspektywie dekady możliwe jest uruchomienie połączeń kolejowych biegnących przez teren gminy na linii nr 181, łączącej Oleśnicę z Kępem (m. Cieśle, Poniatowice).
Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.	- Działania związane z powiększaniem zasięgu oraz aktualizacją Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego realizowane będą sukcesywnie w całej przestrzeni gminy. Priorytetem są obszary poddane dużej presji urbanizacyjnej, przede wszystkim zlokalizowane w sąsiedztwie Oleśnicy. Gmina dążyć będzie do objęcia zasięgiem planów obszaru wszystkich miejscowości (terenów zurbanizowanych). - Gmina opracuje Gminny Program Rewitalizacji na podstawie delimitacji obszarów zdegradowanych, realizować będzie działania na obszarze rewitalizacji, charakteryzującym się koncentracją problemów społecznych oraz przestrzenno-funkcjonalnych. - Gmina opracuje program opieki nad zabytkami.
Priorytet 2.2. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica.	Działania związane z rozwojem funkcji gospodarczej na terenie Gminy realizowane będą w przestrzeniach, które posiadają największe atuty pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. Są to obszary, które posiadają dogodne powiązanie komunikacyjne, w szczególności z drogą ekspresową S8 (m. in. miejscowości Cieśle, Dąbrowa).
Priorytet 2.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu.	Białe plamy w dostępie do Internetu szeroko pasmowego występują praktycznie w całej przestrzeni Gminy. Gmina dążyć będzie do zwiększania dostępu do sieci Internetu, współpracując z operatorami telekomunikacyjnymi.
Priorytet 2.4. Rozwinięcie partycypacyjnego modelu zarządzania gminą.	Działania związane z rozwinięciem partycypacyjnego modelu zarządzania gminą realizowane będą z myślą o wszystkich miejscowościach gminy.
Priorytet 2.5. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Oleśnica.	Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego dotyczy instytucji gminnych. Jednocześnie rezultaty tych działań dotyczyć będą przestrzeni całej gminy.

Źródło: Opracowanie własne

6.2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Oleśnica

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 wskazują na kontynuacyjny sposób prowadzenie polityki rozwoju, która ukierunkowana będzie na integrację przestrzenną, społeczną i wykorzystanie atutów lokalizacyjnych związanych z położeniem w obrębie aglomeracji wrocławskiej, bliskością Oleśnicy i atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego wskazuje rozwiązania odnoszące się do wymiarów funkcjonowania Gminy Oleśnica, które co do zasady spójne są z założeniami Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030.

Tabela 18. Wymiar i zakres interwencji wskazany w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Lp.	Wymiar	Zakres interwencji przedstawiony w SUIKZP
1.	Poprawienie atrakcyjności inwestycyjnej.	• Wyodrębnić obszary pod inwestycje, • Stworzyć system zachęt dla inwestorów, • Zorganizować kompleksową i skuteczną promocję gminy w zakresie jej oferty inwestycyjnej.
2.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gminy.	• Podłączyć do oczyszczalni wsi: Dąbrowa, Bystre, Nieciszów, Boguszyce, Spalice, Smardzów, Jenkowice, • Zbudować oczyszczalnię ścieków dla wsi leżących w zlewni Widawy (Ligota Mała, Krzeczyn), • Wsparcie budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.
3.	Umożliwienie mieszkańcom łatwego i bezpiecznego poruszania się w obrębie gminy.	• Poprawić istniejące połączenia lokalne, • Zbudować chodniki oraz bezpieczne zatoki i przystanki autobusowe.
4.	Rozwijanie i modernizowanie istniejącej bazy szkolnej na terenie gminy Oleśnica.	• Wyremontować i rozbudować szkoły wraz z zapleczem sportowo-rekreacyjnym.
5.	Zapobieganie odpływowi uczniów do szkół podstawowych w mieście.	• Rozwinąć system zajęć pozalekcyjnych we wszystkich szkołach gminnych, • Zapewnić wszystkim szkołom dostęp do Internetu, • Zatrudnić logopedów, psychologów i pedagogów, • Wyposażyć świetlice szkolne, • Zwiększyć wyposażenie szkół w środki dydaktyczne i księgozbiory.
6.	Utrzymanie ośrodków zdrowia w Boguszycach i Ligocie Polskiej	• Wygospodarować środki na wzrost jakości i zakresu usług w ośrodkach zdrowia.
7.	Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępności do usług rehabilitacyjnych, leczniczych i terapeutycznych.	• Wspierać utworzenie ośrodka warsztatów terapii zajęciowej, • Wspierać utworzenie zakładu opiekuńczo-leczniczego na terenie gminy.
8.	Rozwijanie bazy kulturalnej i sportowej.	• Sukcesywnie modernizować świetlice wiejskie, założyć w nich ogrzewanie, • Wyposażyć boiska w szatnie.

Lp.	Wymiar	Zakres interwencji przedstawiony w SUIKZP
9.	Skuteczne promowanie oferty kulturalno-sportowej gminy.	Opracować i wdrożyć program promocji oferty kulturalno-sportowej gminy.
10.	Rozwijanie funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnej gminy.	- Wskazać tereny pod rozwój agroturystyki i budowy domów letniskowych, - Stworzyć ogródki jordanowskie, - Nie dopuścić do sprzedaży mienia komunalnego służącego mieszkańcom do aktywnego wypoczynku.

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oleśnica

Mając na względzie powyższe, należy uznać, że aktualne są co do zasady ustalenia zawarte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica w odniesieniu do polityki przestrzennej, poza kwestią potrzeby rozwijania dostępu do szeroko pasmowego Internetu, zakresem interwencji dot. gospodarki wodno-ściekowej, zakres działań odnoszących się do komunikacji publicznej.

W kontekście gospodarki wodno-kanalizacyjnej w planie strategicznym Gminy Oleśnica przewiduje się następujący zakres interwencji:

- Podłączenie sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni dla m. Bystre, Smolna i Zimnica,
- Budowa kanalizacji w m. Jenkowice i Dąbrowa z możliwością wpięcia do oczyszczalni ścieków w m. Dobrzeń (Gmina Dobroszyce) lub do istniejącej kanalizacji w m. Boguszyce (ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w m. Oleśnica),
- Rozbudowa kanalizacji w m. Smardzów,
- Budowa kanalizacji ściekowej w m. Nieciszów z rozważeniem budowy oczyszczalni ścieków kontenerowej,
- Budowa oczyszczalni ścieków dla wsi leżących w zlewni Widawy (Ligota Mała, Krzeczyn, Piskawa) i budowa kanalizacji sanitarnej dla tych miejscowości,
- Budowa kanalizacji w m. Sokołowice (Gęsie Górka) z włączeniem do sieci kanalizacyjnej w m. Spalice,
- Rozbudowa oczyszczalni w m. Ligota Polska w celu umożliwienia rozbudowy kanalizacji w m. Ligota Polska oraz budowa kanalizacji w m. Poniatowice (przysiółek Jonas i Kolonia).

Ponadto należy rozważyć możliwość budowy kanalizacji w systemie mieszanym (tj. pojedyncze zabudowania oddalone od zwartej zabudowy nie kanalizować a jedynie dofinansowywać i wspierać budowę przydomowych oczyszczalni ścieków).

Na terenie gminy Oleśnica planuje się cykliczną rozbudowę sieci wodociągowych zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W kontekście rozwoju sieci komunikacji publicznej w planie strategicznym Gminy Oleśnica przewiduje się dalszy rozwój Komunikacji Autobusowej Gminy Oleśnica (KAGO) o kolejne kursy w godzinach wieczorowych oraz w weekendy.

W rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Oleśnica należy uwzględnić ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, który został przyjęty Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 16 czerwca 2020 roku.

Tabela 19. Rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej w gminie Oleśnica wynikające z zapisów Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego

Obszar tematyczny	Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego	Spójność z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030
1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.	1. Budowa linii kolejowej kolejowych dla potrzeb Centralnego Portu Komunikacyjnego: linia kolejowa nr 86: Poniatowice – Wrocław Brochów.	1.5.2. Współpraca przy tworzeniu i funkcjonowaniu biletu aglomeracji wrocławskiej. 1.5.4. Współpraca przy wykorzystaniu potencjału modernizowanej linii kolejowej nr 118 w komunikacji publicznej w gminie Oleśnica.
	2. Budowa drogi wojewódzkiej nr 451 – wschodniej obwodnicy Oleśnicy.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.
2. Ustalenia Planu w zakresie zasad zagospodarowania dla obszarów funkcjonalnych obowiązujących dla gmin.	1. Uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji gminy: • Korytarza ekologicznego Stawy Milickie, • Korytarza ekologicznego Stawy Milickie – Bory Stobrawskie, • Korytarza ekologicznego Wzgórza Trzebnickie – Bory Stobrawskie.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.1.2. Zwiększenie zdolności instytucjonalnych Gminy Oleśnica do częstszej aktualizacji MPZP.
	2. Uwzględnienie głównych tras rowerowych, wyznaczonych w koncepcji sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.
	3. Wyznaczenie elementów systemu bike and ride przy stacjach i przystankach kolejowych.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych. 1.5.4. Współpraca przy wykorzystaniu potencjału modernizowanej linii kolejowej nr 118 w komunikacji publicznej w gminie Oleśnica.
	4. Wyznaczenie tras rowerowych umożliwiających bezpośredni dojazd rowerem z punktów centralnych miejscowości położonych promieniu do 7 km do zintegrowanych węzłów przesiadkowych.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.
	5. Uwzględnienie i uzupełnienie tras rowerowych przewidzianych w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WroOF), które łączą Wrocław z gminami ościennymi.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.
	6. Planowanie i realizacja pozostałych tras rowerowych wzdłuż dróg gminnych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.

Obszar tematyczny	Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego	Spójność z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030
	codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwa, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg).	
	7. Przeprowadzenie szczegółowych analiza dot. możliwości wyznaczenie elementów systemu park and ride przy stacjach i przystankach kolejowych.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych. 1.5.4. Współpraca przy wykorzystaniu potencjału modernizowanej linii kolejowej nr 118 w komunikacji publicznej w gminie Oleśnica.
	8. Określenie na terenie gminy co najmniej jednego dużego, zwartego kompleksu publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych.	1.2.3. Rozwój i modernizacja obiektów oraz infrastruktury i terenów aktywności sportowej, siłowni zewnętrznych. 1.2.5. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej, w tym obiektów kultury, integracji społecznej, w tym świetlic wiejskich.
	9. Określenie, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w zasięgu pieszo dojścia i dojazdu rowerem.	1.2.3. Rozwój i modernizacja obiektów oraz infrastruktury i terenów aktywności sportowej, siłowni zewnętrznych. 1.2.4. Rozwój ścieżek rowerowych i tras wędrowkowych, wykorzystujących walory przestrzenne, krajobrazowe i przyrodnicze gminy.
	10. Ograniczenie przeznaczania pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	11. Separowanie terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem od obiektów i terenów zabudowy produkcyjnej i usługowej, poprzez ustalenie minimalnych odległości między terenami zabudowy podlegającej ochronie a dużymi zwartymi kompleksami terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.

Obszar tematyczny	Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego	Spójność z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030
	12. Uwzględnienie Systemu Zielonej Infrastruktury składającego się z jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12 – tworzących kliny, ringi oraz łączniki stanowiące ciągłość przestrzenną, umożliwiającą przepływy środowiskowe i przyrodnicze wokół Wrocławia oraz do wewnątrz i na zewnątrz miasta.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	13. Planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD).	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	14. Lokalizowanie nowej inwestycji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach obsługiwanych przez publiczny transport zbiorowy, w szczególności szynowy.	1.5.1. Utrzymanie Komunikacji Autobusowej Gminy Oleśnica (KAGO). 2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	15. Określenie wytycznych pozwalających na ograniczenie zasięgu rozwoju przestrzennego jednostek osadniczych nieposiadających dostępu do stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub niewyposażonych w szkołę podstawową.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu.
	16. Zapewnienie mieszkańcom zwartych zespołów mieszkaniowych, w zakresie dojścia pieszego, dostępu do usług podstawowych – handlu, szkolnictwa, zdrowia, sportu i rekreacji.	
	17. Zachowywanie pomiędzy jednostkami osadniczymi wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu.
3. Pozostałe postulaty	1. Uwzględnienie w studiach gmin obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji, wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, jako terenów lokalizacji budynków lub budowli związanych z prowadzeniem działalności mającej na celu wytwarzanie dóbr i materiałów oraz jako rekomendowanych	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.

Obszar tematyczny	Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego	Spójność z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030
	przedsiębiorcom optymalnych lokalizacji nowych inwestycji, w rozumieniu przepisów art. 7. Ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji.	
	2. Obszary korytarzy ekologicznych zidentyfikowanych w Planie oraz w lokalnych opracowaniach planistycznych należy w miarę możliwości chronić przed zabudową ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planować zalesienia i zadrzewienia pomiędzy istniejącą zabudową i obszarami przyległymi.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	3. Ograniczenie zabudowy dolin rzecznych (ochrona brzegów rzek przed zabudową, grodzeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	4. Realizacja regionalnych szlaków turystycznych oraz powiązanie ich z zasobami przyrodniczymi i kulturowymi gmin z wykorzystaniem systemów lokalnych szlaków turystycznych.	1.2.4. Rozwój ścieżek rowerowych i tras wędrówkowych, wykorzystujących walory przestrzenne, krajobrazowe i przyrodnicze gminy.
	5. Ograniczenie przeznaczania zwartych kompleksów gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową i usługową.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	6. Włączenie transportu rowerowego w zintegrowany system transportu gminy, obejmujący różne środki transportu i elementy infrastruktury: kolej aglomeracyjną, tramwaje, autobusy, system kierowania ruchem, parkingi w systemie bike nad ride, komunikację rowerową i pieszą.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych. 1.5.4. Współpraca przy wykorzystaniu potencjału modernizowanej linii kolejowej nr 118 w komunikacji publicznej w gminie Oleśnica.
	7. Opracowanie koncepcji sieci tras rowerowych gminy, stanowiącej składową Koncepcji sieci tras rowerowych WrOF: - Zgodnie ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego, - Powiązanej ze szkieletem głównych tras rowerowych, wyznaczonych w Koncepcji sieci głównych tras rowerowych województwa	1.2.4. Rozwój ścieżek rowerowych i tras wędrówkowych, wykorzystujących walory przestrzenne, krajobrazowe i przyrodnicze gminy. 1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.

Obszar tematyczny	Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego	Spójność z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030
	dolnośląskiego, w oparciu o identyfikację głównych źródeł i celów ruchu rowerowego, • Uwzględniającej system tras rowerowych wynikający z Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF), w oparciu o identyfikację głównych źródeł i celów ruchu rowerowego.	
	8. Zabezpieczenie terenów pod utworzenie na terenie WrOF głównych korytarzy aglomeracyjnych.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.
	9. Poprawienie funkcjonowania korytarza transportowego i redukcja uciążliwości związanych z wielkością natężenia ruchu samochodowego we WroOF poprzez: wyznaczenie rezerwy terenowej dla realizacji drogi klasy G w relacji Jelcz-Laskowice – Oleśnica.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.
	10. Ograniczanie potrzeb transportowych poprzez planowanie wielofunkcyjnego rozwoju terenów mieszkaniowych.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	11. Preferowanie komunikacji pieszej i rowerowej oraz transportu publicznego jako wiodących rodzajów transportu przy określaniu kierunków rozwoju w zakresie obsługi komunikacyjnej terenów.	1.5.3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.
	12. Kształtowanie struktury osadniczej jako sieci zwartych jednostek i osiedli, bez dopuszczania do powstawania luk w zabudowie i rozczłonkowania zwartych kompleksów otwartej przestrzeni.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	13. Planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodą Transit Oriented Development (TOD), czyli w ścisłym powiązaniu ze zbiorowym transportem publicznym, a w szczególności z transportem szynowym (kolejowym i tramwajowym).	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	14. Otaczanie jednostek osadniczych terenami zadrzewionymi, rekreacyjno-wypoczynkowymi, zieleni urządzonej.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu.

Obszar tematyczny	Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego	Spójność z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030
		2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	15. Ustalenie: • Terenów o najlepszych predyspozycjach dla lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, • Terenów o najlepszych predyspozycjach dla lokalizacji skoncentrowanej działalności gospodarczej.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	16. Optymalizowanie lokalizacji dużych kompleksów terenów zabudowy usługowej lub produkcyjnej. Zaleca się, aby kompleksy terenów o łącznej powierzchni przekraczającej 10 ha, przeznaczone pod rozwój zabudowy usługowej lub produkcyjnej, w miarę możliwości wyznaczać w obrębie wskazanych z Planie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji lub w odległości do 1000 m od nich – w przypadku możliwości wynikających z uwarunkowań lokalnych.	2.1.1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu. 2.2.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.
	17. Współpraca przy opracowaniu strategii tworzenia i wdrażania Systemu Zielonej Infrastruktury WrOF.	

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego

7. System zarządzania strategią

7.1. Zasady wdrażania i monitoringu

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 jest najważniejszym dokumentem strategicznym Gminy, wyznaczającym kierunki działań, które sukcesywnie powinny być wdrażane. Jest dokumentem komplementarnym do Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, tj. stanowi uzupełnienie i rozwinięcie założeń rozwojowych regionu w wymiarze lokalnym. Spójność planowania na poziomie regionalnym i lokalnym jest kluczowa dla powodzenia realizacji zamierzeń rozwojowych w gminie Oleśnica.

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 jest dokumentem wyjściowym dla szeregu polityk rozwojowych poziomu lokalnego, w tym związanych z planowaniem przestrzennym, zagadnieniami społecznymi, promocji gminy, rewitalizacji.

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 jest dokumentem, który powinien być realizowany ponad podziałami politycznymi, angażując wszelkie możliwe zasoby i środki. Ukierunkowany jest na podnoszenie jakości życia mieszkańców, powinien być co do zasady wdrażany bez względu na kadencyjność władz samorządowych. Strategia bazuje bowiem na szczegółowej diagnozie społeczno-gospodarczej i uwzględnia uwarunkowania przestrzenne rozwoju gminy. Model rozwoju gminy opiera się na faktach oraz zdiagnozowanych potrzebach mieszkańców.

Kluczowym aspektem zarządzania realizacją Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 jest system wdrażania i monitoringu, który opierać będzie się na strukturze organizacyjnej i instytucjonalnej Gminy Oleśnica oraz na lokalnym partnerstwie.

Do podmiotów wdrażających Strategię należeć będzie:

- **Rada Gminy w Oleśnicy** – pełniąca bieżący nadzór nad realizacją Strategii, uwzględniająca jej ustalenia przy tworzeniu budżetu oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej, uchwalająca zmiany zapisów Strategii, planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oleśnica,
- **Wójt Gminy Oleśnica** – podejmujący bieżące decyzje realizacyjne, przygotowujący materiały informacyjne i decyzyjne dla Rady, prowadzący działania informacyjno-promocyjne,
- **Koordynator Strategii**, gromadzący dokumentację związaną z pracami nad Strategią oraz informacje określające postępy w jej realizacji w formie sprawozdań z wykonania Strategii (przygotowywane co dwa lata),
- **Podmioty realizujące poszczególne zadania opisane w Strategii**, wykonujące przyjęte zadania i opracowujące sprawozdania dotyczące tych zadań dla Koordynatora Strategii.

Monitorowanie realizacji Strategii polegać będzie na zbieraniu informacji i analizowaniu poziomu zbieżności podejmowanych działań z określonymi w Strategii kierunkami (przypisanie inwestycji/projektu do poszczególnych kierunków działań). Uzupełnieniem monitoringu opierającego się na produktach będzie analiza wskaźnikowa, odnosząca się zarówno do wizji/wyzwań rozwoju. Monitoring będzie dokonywany co dwa lata: tj. w 2023, 2025 oraz 2027 roku.

System monitoringu stanowić będzie podstawę do ewaluacji i oceny stopnia aktualności Strategii. Aktualizacja Strategii możliwa będzie w przypadku stwierdzenia istotnych zmian uwarunkowań rozwojowych gminy Oleśnica.

7.2. Ramy finansowe i źródła finansowania

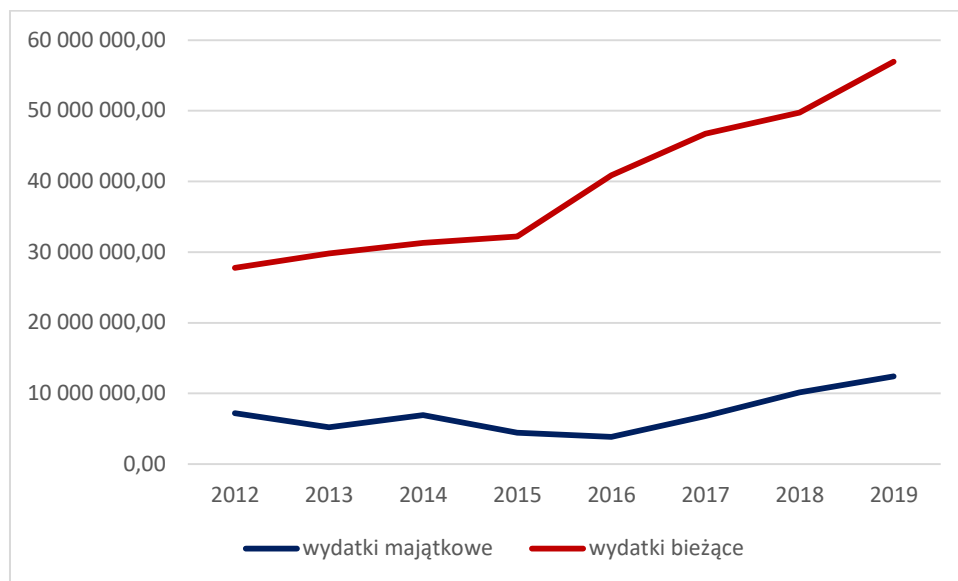
Potencjalne źródła finansowania działań ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021 -2030 będą:

- środki budżetu gminy,
- środki Unii Europejskiej – fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne fundusze zewnętrzne – np. fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetu samorządu województwa – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetu powiatu – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne, np. fundusze celowe,
- środki prywatne, np. przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, mieszkańców.

Danych nt. zdolności finansowania działań rozwojowych przez Gminę Oleśnica dostarczają informacje nt. wysokości wydatków majątkowych. W okresie poprzedzającym realizację Strategii Gmina Oleśnica przeznaczała na wydatki majątkowe kwotę rzędu 500 zł na mieszkańca, co było kwotą wyraźnie niższą od średniej w grupie porównawczej (gminy wiejskie z otoczenia Wrocławia, gdzie notowano wydatki majątkowe dochodzące do 1000 zł na mieszkańca). Zakłada się, że w perspektywie 2030 roku rosnąć będą dochody własne gminy, co związane będzie napływem nowych mieszkańców, wzrostem wynagrodzeń, lokalizacją na terenie gminy podmiotów gospodarczych. Przełoży się to na wzrost dochodów z tytułu podatku PIT oraz nieruchomości. Wzrost dochodów własnych Gminy Oleśnica w perspektywie 2030 roku może wynieść około 80% w stosunku do poziomu z roku 2019 roku. Pandemia COVID-19 niewątpliwie wpłynie na poziom dochodów budżetu gminy, jednocześnie po tym okresie prognozowany jest dalszy wzrost dochodów. Oznacza to, że w perspektywie 2030 roku realnie wydaje się być osiągnięcie poziomu wydatków majątkowych obserwowanych w okresie poprzedzającym realizację Strategii. Są to kwoty rzędu od 7,0 mln do 9,0 mln zł w skali roku.

Przewiduje się, że w perspektywie 2030 roku Gmina Oleśnica na działania rozwojowe (wydatki majątkowe) przeznaczy kwotę pomiędzy 70,0 a 80,0 mln zł, z których od 10 do około 20% może pochodzić ze środków unijnych.

Wykres 1. Wydatki majątkowe oraz bieżące gminy Oleśnica w okresie od 2012 do 2019 roku

Źródło: opracowanie własne podstawie danych GUS

7.3. Wytyczne dla sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030 jest dokumentem wyjściowym dla szeregu polityk rozwojowych poziomu lokalnego, w tym związanych z planowaniem przestrzennym, zagadnieniami społecznymi, ochroną środowiska.

Poniżej przedstawiono informację nt. aktualności wytycznych z poziomu lokalnego polityk rozwoju.

Tabela 20. Ocena aktualności lokalnych planów i polityk rozwoju Gminy Oleśnica

Lp.	Dokument	Ocena aktualności	Uzasadnienie
1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica	Aktualny	UCHWAŁA NR XL/281/18 RADY GMINY OLEŚNICA z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oleśnica dla terenu położonego w obrębie Dąbrowa i Jenkowiec.
2.	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Oleśnica	Aktualny	UCHWAŁA NR XVI/108/16 RADY GMINY OLEŚNICA z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Oleśnica”
3.	Plan Gospodarki Odpadami	Konieczność aktualizacji	UCHWAŁA NR XIV/104/04 RADY GMINY OLEŚNICA z dnia 19 maja 2004 r.

Lp.	Dokument	Ocena aktualności	Uzasadnienie
4.	Program Ochrony Środowiska	Konieczność aktualizacji	UCHWAŁA NR XIV/104/04 RADY GMINY OLEŚNICA z dnia 19 maja 2004 r.
5.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Oleśnica na lata 2017–2025	Aktualny	-
6.	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Oleśnica	Brak dokumentu	-
7.	Program opieki nad zabytkami gminy Oleśnica	Brak dokumentu	-

Źródło: opracowanie własne

7.4. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

W tym rozdziale przedstawiono wytyczne odnoszące się do systemu monitoringu. System monitoringu stworzony został z myślą o stałej obserwacji zmian zachodzących w przestrzeni gminy, które można powiązać z zakresem prowadzonej interwencji publicznej.

System monitoringu opiera się na następujących danych:

- **Wskaźniki produktu** – odnoszące się do kierunków działań. Jest to swoista lista sprawdzająca, odnosząca się do działań, projektów, inwestycji, przedsięwzięć, które podejmowane będą przez lub z inicjatywy Gminy Oleśnica, które można przypisać do poszczególnych kierunków działań Strategii. Lista wskaźników produktu umożliwia faktyczne śledzenie postępów realizacji Strategii. Punktem wyjścia będą dane dla 2020 roku. Kluczowe dla pomiaru w oparciu o wskaźniki produktu będzie zorganizowanie systemu pozyskiwania danych pochodzących z rozproszonego systemu. Jednocześnie przy doborze wskaźników kierowano się zasadą możliwości pozyskania danych przez zasoby gminne. Większość wskaźników to faktycznie dane i informacje nt. realizowanych inwestycji i projektów przez Gminę Oleśnica lub podmioty publiczne. Dane pochodzić będą one z różnych wydziałów i instytucji, dlatego ważne jest zbudowanie wewnętrznego systemu komunikacji.
- **Ocena jakości życia** – na podstawie badań przeprowadzonych z mieszkańcami – zrealizowanych w połowie okresu obowiązywania dokumentu, tj. w 2025 oraz na koniec okresu pomiaru, tj. w 2030 roku, wg treści ankiety badawczej zrealizowanej na potrzeby diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy Oleśnica w 2020 roku.
- **Wskaźniki rezultatu** – odnoszące się do wizji, celów oraz wyzwań rozwojowych i oceniające oczekiwane efekty realizacji polityki rozwoju Gminy Oleśnica.

Tabela 21. Wyzwania rozwojowe oraz oczekiwane efekty realizacji Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030

Wyzwanie	Oczekiwane efekty									
	Ochrona środowiska	Ochrona krajobrazu	Podniesienie jakości życia mieszkańców	Rozwój oferty mieszkaniowej gminy	Napływ nowych mieszkańców	Zwiększenie dochodów budżetowych gminy	Optimalizacja wydatków gminy	Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	Integracja społeczna	Wzrost kapitału społecznego
Wyzwanie 1. Zachować różnorodność funkcjonalną gminy.										
Wyzwanie 2. Przygotować przestrzeń gminy do przyjęcia nowych mieszkańców.										
Wyzwanie 3. Zrealizować istotny wysiłek inwestycyjny związany z rozwojem infrastruktury kanalizacyjnej.										
Wyzwanie 4. Zmierzać do poprawy jakości środowiska.										
Wyzwanie 5. Rozwinąć ofertę czasu wolnego.										
Wyzwanie 6. Zwiększyć udział mieszkańców w życiu społecznym gminy.										
Wyzwanie 7. Rozwinąć skuteczną i dostosowaną do potrzeb politykę senioralną.										
Wyzwanie 8. Rozwinąć brakujące usługi publiczne.										
Wyzwanie 9. Poprawić dostęp do Internetu.										
Wyzwanie 10. Rozwinąć ofertę komunikacji publicznej.										
Wyzwanie 11. Wykorzystać atuty lokalizacyjne i przestrzenne do rozwinięcia aktywności gospodarczej na terenie gminy.										

Źródło: opracowanie własne

Tabela 22. Wskaźniki rezultatu

Rezultat	Wskaźnik	Źródło	Wartość wyjściowa	Wartość końcowa
Ochrona środowiska	Odsetek mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	GUS	32% (2019 rok)	100%
	Liczba mieszkańców korzystających z sieci gazowej	GUS	1573 (2018 rok)	Wartość wyższa o 100%
	Ocena stanu środowiska	Badanie z mieszkańcami	Wg ankiety z 2020 roku	Ocena wyższa
Ochrona krajobrazu	Liczba/odsetek sołectw objętych ustaleniami MPZP	UG	(do ustalenia)	29/100%
Podniesienie jakości życia mieszkańców	Ocena wg składowych z badań ankietowych z mieszkańcami	Badanie z mieszkańcami	Wg ankiety z 2020 roku	Ocena wyższa
Rozwój oferty mieszkaniowej gminy	Budynki mieszkalne i zasoby mieszkaniowe w gminie	GUS	4477 (2019 rok)	Wartość wyższa o 20% w stosunku do 2019 roku
Napływ nowych mieszkańców	Liczba mieszkańców gminy	GUS	13 854 (2019 rok)	Wartość wyższa o 10% w stosunku do 2019 roku
Zwiększenie dochodów budżetowych gminy	Udział w podatku z PIT	GUS	13,1 mln zł (2019 rok)	Wartość wyższa o 80% w stosunku do 2019 roku
	Dochody własne na 1 mieszkańca	GUS	2377 zł (2019 rok)	Wartość wyższa o 80% w stosunku do 2019 roku
Optymalizacja wydatków gminy	Wzrost wydatków w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Obliczenia własne na podstawie danych GUS	5,8 mln zł (wydatki w Dziale 900 w 2019 roku)	Wzrost wydatków mniejszy od wzrostu liczby mieszkańców gminy
Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	Podatek od nieruchomości	GUS	9,5 mln zł (2019 rok)	Wartość wyższa o 30% w stosunku do 2019 roku
Integracja społeczna	Liczba sołectw posiadających rozwiniętą infrastrukturę społeczną (świetlice, inna obiekty)	UG	(do ustalenia)	29/100%
	Liczba sołectw zaangażowanych w inicjatywy sołeckie	UG	(do ustalenia)	29/100%
Wzrost kapitału społecznego	Liczba organizacji pozarządowych realizująca zadania publiczne	UG	(do ustalenia)	Wyższa o 10%
	Środki gminy przeznaczone na współpracę z organizacjami pozarządowymi	UG	(do ustalenia)	Wyższa o 50%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23. Wskaźniki produktu odnoszące się do realizowanych działań – lista sprawdzająca

Priorytet	Kierunek działania	Wskaźnik produktu	Źródło	2020	2023	2025	2027
Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.	1. Realizacja gminnych oraz regionalnych i krajowych programów ekologicznych, związanych z wymianą źródeł ciepła oraz wsparciem dla odnawialnych źródeł energii.	Liczba wymienionych źródeł ciepła.	UG				
		Liczba zainstalowanych w ramach programów odnawialnych źródeł energii.	UG				
	2. Kontynuowanie inwestycji związanych z siecią kanalizacyjną i/lub rozwojem przydomowych oczyszczalni ścieków.	Liczba miejscowości w gminie z dostępem do sieci kanalizacyjnej.	UG				
	3. Partycypacja/ współpraca ponadlokalna w realizacji inwestycji związanej ze spalarnią odpadów.	Funkcjonująca spalarnia odpadów w wymiarze ponadlokalnym.	UG				
	4. Wspieranie działań związanych z dalszym rozwojem sieci gazowej na terenie gminy.	Liczba miejscowości w gminie z dostępem do sieci gazowej.	UG				
	5. Prowadzenie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców gminy.	Liczba kampanii edukacji ekologicznej w wymiarze gminnym.	UG				
Priorytet 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego.	1. Wspieranie działalności organizacji i zrzeszeń mieszkańców, w tym grup artystycznych, kół gospodyń wiejskich.	Liczba organizacji pozarządowych i społecznych aktywnie uczestnicząca w realizacji rocznych programów współpracy Gminy Oleśnica z organizacjami pozarządowymi.	UG				
	2. Wspieranie działalności klubów sportowych.	Liczba klubów sportowych realizujących zadania publiczne (uczestniczące w konkursach).	UG				
	3. Rozwój i modernizacja obiektów oraz infrastruktury i terenów aktywności sportowej, siłowni zewnętrznych.	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowej.	UG				
	4. Rozwój ścieżek rowerowych i tras wędrowkowych, wykorzystujących walory przestrzenne, krajobrazowe i przyrodnicze gminy.	Długość wyznaczonych tras rowerowych.	UG				
		Liczba wytyczonych tras wędrowkowych	UG				
	5. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej, w tym obiektów kultury, integracji społecznej, w tym świetlic wiejskich.	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej.	UG				
	6. Kształtowanie oferty czasu wolnego przy udziale instytucji publicznych oraz mieszkańców.	Liczba osób uczestniczą w imprezach zorganizowanych na terenie gminy (GUS).	GUS/ GOK				
		Liczba odbiorców działań realizowanych przez GOK.	GOK				
		Liczba czytelników biblioteki.	BP				
Priorytet 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej.	1. Zwiększanie zasięgu działania i oddziaływania gminnych organizacji seniorskich, w tym Uniwersytetu III Wieku.	Liczba liderów społecznych środowisk seniorskich (osoby, które integrują społeczność seniorów	UG				

Priorytet	Kierunek działania	Wskaźnik produktu	Źródło	2020	2023	2025	2027
		w danych sołectwie).					
		Liczba osób aktywnie i biernie działających w Uniwersytecie III Wieku.	UG				
	2. Integracja środowisk seniorskich w gminie.	Liczba miejscowości, w których funkcjonują zintegrowane środowiska seniorskie.	UG				
	3. Rozwój i działalności klubu seniora.	Liczba osób aktywnie i biernie działających w klubach seniora.	UG				
	4. Zwiększenie atrakcyjności gminnej oferty kierowanej do seniorów, w tym związanej ze sportem, profilaktyką zdrowotną, edukacją.	Liczba klubów sportowych, które oferują zajęcia dla seniorów.	UG				
		Liczba gminnych programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej dla seniorów.	UG				
		Cykliczna coroczna inicjatywa kina niekomercyjnego.	UG				
	5. Rozwój infrastruktury opieki i pomocy społecznej, w tym rozwój usług opiekuńczych, wzmocnienie pracy socjalnej skierowanej do seniorów.	Ocena jakościowa GOPS w zakresie potrzeb systemu pomocy społecznej.	GOPS				
Priorytet 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej.	1. Tworzenie nowych miejsc w żłobkach i przedszkolach.	Liczba miejsc w żłobkach i przedszkolach na terenie gminy.	UG				
	2. Modernizacja i dalsze unowocześnienie infrastruktury oraz wyposażenia obiektów szkolnych, przedszkolnych i żłobkowych.	Liczba zmodernizowanych obiektów szkolnych, przedszkolnych i żłobkowych.	UG/ SP				
	3. Inwestowanie w kadry instytucji edukacji na terenie gminy, w celu podnoszenia jakości oferty edukacyjnej i poziomu edukacji.	Liczba kadr wymiaru edukacji uczestnicząca w szkoleniach podnoszących wiedzę i kompetencje.	UG/ SP				
		Wyniki egzaminu 8-klasisty szkół z terenu gminy.	SP				
Priorytet 1.5. Integracja przestrzenna gminy.	1. Utrzymanie Komunikacji Autobusowej Gminy Oleśnica (KAGO).	Funkcjonująca KAGO.	UG				
	2. Współpraca przy tworzeniu i funkcjonowaniu biletu aglomeracji wrocławskiej.	Funkcjonujący na terenie gminy bilet aglomeracyjny.	UG				
	3. Rozwijanie i modernizacja dróg, chodników oraz dróg i ścieżek rowerowych.	Długość rozwiniętych i zmodernizowanych dróg.	UG				
		Długość rozwiniętych i zmodernizowanych dróg rowerowych.	UG				
	4. Współpraca przy wykorzystaniu potencjału modernizowanej linii kolejowej nr 118 w komunikacji publicznej w gminie Oleśnica.	Liczba funkcjonujących przystanków kolejowych na terenie gminy Oleśnica.	UG				
Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej	1. Opracowanie i aktualizacja MPZP, w celu zwiększania ich zasięgu.	Liczba miejscowości objętych	UG				

Priorytet	Kierunek działania	Wskaźnik produktu	Źródło	2020	2023	2025	2027
polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.		ustaleniami MPZP.					
	2. Zwiększenie zdolności instytucjonalnych Gminy Oleśnica do częstszej aktualizacji MPZP.	Liczba etatów UG związanych z planowaniem przestrzennym.	UG				
	3. Opracowanie dokumentów planistycznych związanych z rewitalizacją oraz opieką nad zabytkami.	Przyjęty Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Oleśnica	UG				
		Przyjęty program opieki nad zabytkami	UG				
Priorytet 2.2. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica.	1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, media oraz Internet.	Ilość podłączonych do infrastruktury sieciowej działek inwestycyjnych.	UG				
	2. Prowadzenie aktywnej polityki promocji gospodarczej gminy.	Funkcjonujące stanowisko ds. promocji gospodarczej gminy/ obsługi inwestorów.	UG				
	3. Współpraca w ramach struktur ponadlokalnych przy promocji gospodarczej Gminy Oleśnica.	Liczba porozumień o współpracy przy promocji gospodarczej gminy.	UG				
Priorytet 2.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu.	1. Współpraca z operatorami telekomunikacyjnymi w celu zwiększenia zasięgu szerokopasmowego Internetu.	Liczba miejscowości z dostępem do szerokopasmowego Internetu (brak białych plam).	UG/ UKIE				
Priorytet 2.4. Rozwinięcie partycypacyjnego modelu zarządzania gminą.	1. Wdrożenie zasad powszechności konsultacji społecznych dla realizowanych przez Gminę inicjatyw i działań.	Liczba osób uczestniczących w konsultacjach społecznych.	UG				
	2. Rozwijanie infrastruktury społecznej i technologicznej (IT) sprzyjającej integracji społecznej, włączeniu mieszkańców w procesy zarządzania rozwojem lokalnym, zwiększaniem zasięgu działań partycypacyjnych.	Liczba utworzonej/ zmodernizowanej infrastruktury społecznej i technologicznej, sprzyjającej integracji społecznej, włączeniu mieszkańców w procesy zarządzania rozwojem lokalnym, zwiększaniem zasięgu działań partycypacyjnych.	UG				
	3. Wspieranie rozwoju, aktywności i integracji organizacji pozarządowych, jak ważnego partnera realizacji zamierzeń rozwojowych gminy.	Liczba organizacji pozarządowych w gminie.	UG				
		Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w realizacji założeń rocznego programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.	UG				
	4. Podniesienie kompetencji pracowników administracji samorządowej w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych i współpracy z mieszkańcami.	Liczba pracowników administracji samorządowej przeszkolonych w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych i organizacji współpracy z mieszkańcami.	UG				
Priorytet 2.5. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Oleśnica.	1. Prowadzenie efektywnej polityki kadrowej w odniesieniu do pracowników administracji samorządowej, polegające m. in. na optymalizacji stanowisk pracy do zdolności i kompetencji	Liczba osób przeszkolonych w zakresie wiedzy i kompetencji specjalistycznych.	UG				

Priorytet	Kierunek działania	Wskaźnik produktu	Źródło	2020	2023	2025	2027
	2. Wzmocnienie technologiczne oraz informatyczne administracji samorządowej.	Liczba zakupionych/zaktualizowanych programów.	UG				
		Odsetek stanowisk pracy z nowoczesnym sprzętem IT (nie starszy niż 5 lat).					
	3. Podnoszenie poziomu obsługi odbiorców i mieszkańców.	Poziom zadowolenia z obsługi (badania ankietowe).					
	4. Wzmocnienie integracji i komunikacji kadr samorządowych.	Liczba działających interdyscyplinarnych zespołów.					
		Liczba przedsięwzięć integrujących pracowników samorządu lokalnego.					
	5. Poprawa dostępności instytucji publicznych dla osób z niepełnosprawnościami.	Ocena stanu dostępności obiektów i stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnościami (audyt).					

Źródło: opracowanie własne

Tabela 24. System oceny jakości życia wg badań z mieszkańcami gminy Oleśnica w 2020 roku

warunki życia	bardzo źle	raczej źle	przeciętnie	raczej dobrze	bardzo dobrze	średnia
bezpieczeństwo mieszkańców	1,9	9,5	22,8	45,4	20,4	3,73
łatwość znalezienia pracy	7,9	20,1	33,4	30,4	8,2	3,11
opieka społeczna	5,7	17,9	38,0	31,0	7,3	3,16
publiczna opieka zdrowotna	14,7	23,6	34,2	21,7	5,7	2,80
kanalizacja	12,5	27,7	34,8	18,2	6,8	2,79
stan środowiska	4,3	11,1	28,3	41,8	14,4	3,51
stan ulic i chodników	7,6	13,3	27,2	40,2	11,7	3,35
czystość i estetyka	3,8	12,0	22,6	44,6	17,1	3,59
komunikacja i transport	4,3	10,3	27,7	42,1	15,5	3,54
placówki handlowe	5,7	11,7	37,2	36,7	8,7	3,31
placówki gastronomiczne	7,9	19,0	35,6	29,3	8,2	3,11
dostęp do sportu i rekreacji	4,6	14,4	34,5	36,4	10,1	3,33
dostęp do kultury i rozrywki	5,2	13,3	34,0	38,3	9,2	3,33
oferta zagospodarowania czasu wolnego	7,1	17,7	37,5	29,3	8,4	3,14
oświata	4,1	10,6	32,9	37,5	14,9	3,49
warunki mieszkaniowe	3,0	10,1	28,5	43,2	15,2	3,58
atrakcje przyciągające turystów	8,2	18,5	37,2	27,4	8,7	3,10

Źródło: Wyniki badań ilościowych i jakościowych z mieszkańcami gminy

8. Spójność strategii rozwoju gminy ze strategią rozwoju województwa

Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021 -2030 wpisuje się w założenia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030:

- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu** – w Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica przewidziano realizację działań związanych z podnoszeniem atrakcyjności inwestycyjnej i promocją gospodarczą.
- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **Cel strategiczny 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych** – w Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica przewidziano realizację działań wzmacniających potencjał instytucjonalnym, rozwój brakujących usług publicznych, w tym opieki przedszkolnej, żłobkowej, rozwój oferty czasu wolnego, w tym kultury, sportu, rekreacji, jak też edukacji.
- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego** – w Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica przewidziano realizację działań wzmacniających aktywność społeczną, m. in. inwestycje w infrastrukturę społeczną, kulturalną, sportową, jak też działania rozwijające partycypacyjny model zarządzania. Ważną grupą odbiorców Strategii są seniorzy.
- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego** – w Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica przewidziano działania związane z ochroną środowiska, m.in. wspierające niskoemisyjną gospodarkę, jak też działań wspierających zrównoważony rozwój gminy, w tym w wymiarze przestrzennym. Widoczne to będzie m. in. w priorytetowym ujęciu planowania przestrzennego w zarządzaniu.
- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **5. Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu** – w Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica przewidziano działania związane z rozwojem komunikacji publicznej, w tym wykorzystującej sieć kolejową oraz rozwój sieci szeroko pasmowego Internetu.

Tabela 25. Spójność założeń Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 oraz Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021 - 2030
Cele strategiczne i operacyjne	Priorytety
Cel strategiczny 1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu	
Cel operacyjny 1.1. Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów.	Priorytet 2.2. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica.
Cel operacyjny 1.2. Wzmocnienie krajowej i europejskiej konkurencyjności regionu i jego marki.	-
Cel operacyjny 1.3 Wzmacnianie innowacyjności regionu.	-
Cel operacyjny 1.4. Wspieranie rozwoju oraz rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich.	Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021 - 2030
Cele strategiczne i operacyjne	Priorytety
	różnorodności funkcjonalnej gminy.
Cel strategiczny 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych	
Cel operacyjny 2.1. Poprawa stanu regionalnej infrastruktury technicznej.	Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.
Cel operacyjny 2.2. Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury społecznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych.	Priorytet 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego. Priorytet 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej. Priorytet 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej.
Cel operacyjny 2.3. Rozwój i doskonalenie usług publicznych.	Priorytet 2.5. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Oleśnica.
Cel strategiczny 3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego	
Cel operacyjny 3.1. Kształtowanie postaw obywatelskich.	Priorytet 2.4. Rozwinięcie partycypacyjnego modelu zarządzania gminą.
Cel operacyjny 3.2. Wzrost społecznej integracji.	Priorytet 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego.
Cel operacyjny 3.3. Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy.	-
Cel operacyjny 3.4. Poprawa efektywności kształcenia.	Priorytet 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej.
Cel operacyjny 3.5. Regionalna polityka wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.	Priorytet 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej.
Cel operacyjny 3.6. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.	Priorytet 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego.
Cel strategiczny 4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego.	
Cel operacyjny 4.1. Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska.	Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.
Cel operacyjny 4.2. Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska.	Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.
Cel operacyjny 4.3. Ochrona przed klęskami żywiołowymi.	Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.
Cel operacyjny 4.4. Wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego.	Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.
Cel operacyjny 4.5. Ochrona obiektów i terenów dziedzictwa kulturowego.	Priorytet 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy.
Cel operacyjny 4.6. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym	Priorytet 1.1. Poprawa jakości środowiska.
Cel strategiczny 5. Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu.	
Cel operacyjny 5.1. Rozwój regionalnej sieci transportowej	Priorytet 1.5. Integracja przestrzenna gminy.
Cel operacyjny 5.2. Wzrost dostępności regionalnej infrastruktury informacyjnej o wysokich standardach funkcjonalno-użytkowych.	Priorytet 2.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021 - 2030
Cele strategiczne i operacyjne	Priorytety
Cel operacyjny 5.3 Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej.	-

Źródło: opracowanie własne

Uzupełnieniem spojrzenia na rozwój regionalny województwa dolnośląskiego, który zdefiniowany został w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, jest tzw. wymiar terytorialny polityki rozwoju.

Identyfikacja i delimitacja tzw. Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) na terenie województwa dolnośląskiego odbywała się na bazie obszarów funkcjonalnych wskazanych w Planie Zagospodarowania Województwa Dolnośląskiego.

Gmina Oleśnica włączona została do Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Przyjęta w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 macierz kierunków interwencji w odniesieniu do wymiaru terytorialnego, wskazuje na następujące kluczowe priorytety rozwojowe Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego:

- 1.2. Wzmocnienie krajowej i europejskiej konkurencyjności regionu i jego marki.
- 1.3. Wzmacnianie innowacyjności regionu.
- 1.4. Wspieranie rozwoju oraz rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich.
- 2.3. Rozwój i doskonalenie usług publicznych.
- 3.5. Regionalna polityka wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.
- 4.1. Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska.
- 4.3. Ochrona przed klęskami żywiołowymi.

9. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2021 poz. 247), zwanej dalej OoŚ, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty planów z dziedziny przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Jednocześnie zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 2 ustawy OoŚ organ opracowujący projekt dokumentu, po uzgodnieniu z właściwymi organami (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny) może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, **jeżeli uzna, że realizacji postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko** oraz w przypadku, gdy analizowany dokument dotyczy niewielkich modyfikacji przyjętych już dokumentów lub obszarów w granicach jednej gminy.

Przy rozważaniu możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy wziąć pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 49 Ustawy OoŚ:

1. Charakter działań przewidzianych w dokumencie.
2. Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko.
3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.

Biorąc pod uwagę charakter planowanego dokumentu należy stwierdzić, że realizacja jego ustaleń nie powinna spowodować znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Rodzaj działań ujętych w przedmiotowym dokumencie wskazuje, że większość z nich nie będzie wyznaczała ram dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839), a jedynie część z nich może być rozpatrywana, po szczegółowym określeniu ich zakresu i parametrów, jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (np. przedsięwzięcia dot. sieci kanalizacyjnej, drogowej, budowa mariny). W przypadku, gdy na późniejszym etapie planowania okaże się, że jakiegokolwiek działania inwestycyjne będą wymagały przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zostaną one poddane stosownej ocenie.

W wyniku realizacji założeń dokumentu nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko, gdyż Strategia realizowana będzie w myśl zasad zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu. Strategia przyczyniać się będzie do poprawy stanu środowiska oraz wspierać będzie realizację polityk wspólnotowych w dziedzinie środowiska (głównie poprzez efektywniejszy transport i komunikację oraz rozwój infrastruktury kanalizacyjnej).

Biorąc pod uwagę powyższe oraz stanowiska Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, Wójt Gminy Oleśnica odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

10. Spis map, rysunków, tabel i wykresów

Mapa 1. Uwarunkowania rozwoju gminy Oleśnica	40
Rysunek 1. Wyzwania rozwoju gminy Oleśnica.....	17
Rysunek 2. Wizja gminy Oleśnica w perspektywie 2030 roku.....	22
Rysunek 3. Wyzwania rozwojowe oraz wymiary rozwoju lokalnego związane z jakością życia (czerwony) oraz rozwojem potencjału instytucjonalnego (niebieski).....	23
Rysunek 4. Wizja, misja oraz cele strategiczne rozwoju gminy Oleśnica	25
Tabela 1. Czynniki rozwojowe SWOT gminy Oleśnica	9
Tabela 2. Ćwiartki SWOT/TOWS.....	10
Tabela 3. Główne czynniki powiązań – mocne strony w konfrontacji z szansami i zagrożeniami	11
Tabela 4. Główne czynniki powiązań – słabe strony w konfrontacji z szansami i zagrożeniami.....	12
Tabela 5. Główne czynniki powiązań – szanse w konfrontacji z mocnymi i słabymi stronami	13
Tabela 6. Główne czynniki powiązań – zagrożenia w konfrontacji z mocnymi i słabymi stronami	16
Tabela 7. Kierunki działań w priorytecie 1.1. Poprawa jakości środowiska	28
Tabela 8. Kierunki działań w priorytecie 1.2. Rozwój oferty czasu wolnego.....	29
Tabela 9. Kierunki działań w priorytecie 1.3. Kształtowanie polityki senioralnej	30
Tabela 10. Kierunki działań w priorytecie 1.4. Rozwój oferty edukacyjnej, w tym przedszkolnej i żłobkowej	31
Tabela 11. Kierunki działań w priorytecie 1.5. Integracja przestrzenna gminy.....	32
Tabela 12. Kierunki działań w Priorytecie 2.1. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zachowanie różnorodności funkcjonalnej gminy	34
Tabela 13. Kierunki działań w Priorytecie 2.2. Stworzenie warunków do inwestycji i przyciągnięcie nowych podmiotów gospodarczych do Gminy Oleśnica.....	35
Tabela 14. Kierunki działań w Priorytecie 2.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu	35
Tabela 15. Kierunki działań w priorytecie 2.4. Rozwinięcie partycypacyjnego modelu zarządzania gminą.....	36
Tabela 16. Kierunki działań w Priorytecie 2.5. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Oleśnica	38
Tabela 17. Wymiar przestrzenny realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030.....	41
Tabela 18. Wymiar i zakres interwencji wskazany w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.	43
Tabela 19. Rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej w gminie Oleśnica wynikające z zapisów Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego.....	45
Tabela 20. Ocena aktualności lokalnych planów i polityk rozwoju Gminy Oleśnica	53
Tabela 21. Wyzwania rozwojowe oraz oczekiwane efekty realizacji Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030.....	55
Tabela 22. Wskaźniki rezultatu.....	56
Tabela 23. Wskaźniki produktu odnoszące się do realizowanych działań – lista sprawdzająca	57
Tabela 24. System oceny jakości życia wg badań z mieszkańcami gminy Oleśnica w 2020 roku	61
Tabela 25. Spójność założeń Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 oraz Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030.....	62
Wykres 1. Wydatki majątkowe oraz bieżące gminy Oleśnica w okresie od 2012 do 2019 roku	53